VI. Bíróságok

dr. Senyei György Barna
elnök

Országos Bírósági Hivatal
P.H
1.
Elnöke

Budapest, 2021. augusztus „10.”

1. A Bíróságok fejezet szakmai tevékenységének rövid bemutatása

Az Alaptörvény 25. cikk (5) bekezdése értelmében a bíróságok igazgatásának központi feladatait az Országos Bírósági Hivatal elnöke végzi. Az Országos Bírósági Hivatal (OBH) elnökének feladatait a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 76. § - a határozza meg.

I. A bírósági szervezet munkáját és a központi igazgatási feladatokat befolyásoló külső körülmények

A bírósági szervezet munkáját és a központi igazgatási feladatokat mindenkor meghatározzák a jogszabályi kötelezettségek, azok változásai, a bírósági szervezetben bekövetkezett strukturális és más, az ítélkezésre kihatással lévő társadalmi változások.

I.1. Bírósági szervezetben bekövetkező strukturális változások

A bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény módosításával 2020. január 1-jei hatállyal megváltozott a Gyöngyösi és a Hatvani Járásbíróság illetékessége.

Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény módosította a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvényt. A törvény 48. §-a alapján, illetve a 2020. évi CLXV. törvény 99. § értelmében 2022. január 1-i hatállyal a Győri Törvényszék illetékességi területén létrejön a Csornai Járásbíróság, illetve a Veszprémi Járásbírósághoz tartozóan, Balatonfüreden törvénykezési hely létesül.
2020. évben mindkét helyszínen elindultak az elhelyezésre alkalmas ingatlanok vagyonkezelésbe vételére irányuló egyeztetések, megkezdődtek az épületek tervezési munkái.

2020.év folyamán új épületbe költözött a Fővárosi Törvényszék Pesti Központi Kerületi Bíróság Szabálysértési Csoportja.

Az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2018. évi XCI. törvény módosította a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényt (Vht.), mely alapján a 2018. december 31. napját követően kiállított végrehajtható okiratok esetében az állami adó- és vámhatóság jár el. A törvényszéki végrehajtással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2019. évi LXXXI. törvény rendelkezései alapján 2020. január 1-jével a törvényszéki végrehajtás kikerült a bíróság szervezetrendszeréből és a törvényszéki végrehajtó, mint jogállás megszűnt.

Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény módosította a Bszi.-t, mely értelmében a közigazgatási és munkaügyi bíróságok és a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok 2020. március 31. napjával megszűntek.

I.2. A bírósági szervezet működését, illetve a bírósági munkaterhet érintő jelentősebb jogszabályi változások

a) Jogállási tárgyú jogszabály-változások

1. A közigazgatási perek fórumrendszere átalakult, a közigazgatási és munkaügyi bíróságok, valamint a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok 2020. március 31. napjával megszűntek. A közigazgatási perekben 2020. április 1. napjától nyolc törvényszék jár el, amellyel összefüggésben létrejöttek a közigazgatási kollégiumok, a munkaügyi perek pedig

elsőfokon törvényszéken indulnak. **Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény** („közigazgatási salátatörvény") a szervezeti átalakítással összefüggésben az alábbi jogállási tárgyú változásokat hozta:

- A törvény **2020. január 1. napjától** módosította az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (**Iasz.**) rendelkezéseit. A közigazgatási és munkaügyi bíróságok 2020. március 31-i megszűnését követően a közigazgatási és munkaügyi bíróságokkal igazságügyi alkalmazotti jogviszonyban állók tekintetében általános jogutód a munkavégzés helye szerinti törvényszék lett és a vezetői megbízások megszűntek. A **Bszi.**-ben szintén átmeneti rendelkezések kerültek bevezetésre a közigazgatási és munkaügyi bíróságok 2020. március 31. napi megszűnésével és a közigazgatási perek fórumrendszerének átalakításával összefüggésben.
- A közigazgatási salátatörvénnyel **2020. április 1-től** módosult az **Iasz.** a tekintetben, hogy közigazgatási ügyszakban dolgozó bírósági titkárt is be lehet osztani közigazgatási szervhez legfeljebb egy évre. A **Bszi.**-ben változtak az ügyelosztási rendre, az igazságszolgáltatás fórumrendszerére és a joggyakorlat egységességére vonatkozó szabályok. Módosult **a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény** a közigazgatási perek fórumrendszerének átalakításával összefüggő bírósági elnevezések és illetékességi területváltozások tekintetében.

2. A koronavírus járvány terjedésére tekintettel a Kormány a 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelettel 2020. március 11. napján az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki. A veszélyhelyzet „első hulláma" alatt a bíróságok 2020. március 31. napjától **a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Veir.)** szabályai szerint jártak el. A Veir. jogállási tárgyú legfőbb rendelkezései az alábbiak voltak:

- Az **Iasz. vonatkozásában:**

Az Iasz.-ban szabályozott eljárások esetében, ha az eljárás a veszélyhelyzet miatt nem volt megindítható, az eljárás megindítására rendelkezésre álló határidő – fő szabály szerint – a veszélyhelyzet megszűnését követő napon újra kezdődött.

A módosítás általános jelleggel előírta, hogy ha az Iasz.-ban szabályozott eljárások esetében az eljárás folyamatban van és a soron következő eljárási cselekmény a veszélyhelyzet miatt nem tehető meg, azt a veszélyhelyzet megszűnését követően kell megtenni, és az eljárási cselekmény elvégzésére meghatározott határidő kezdőnapja a veszélyhelyzet megszűnését követő nap.

Ha a járványügyi helyzet indokolta, a munkáltatói jogkört gyakorló bírósági elnök mindazon igazságügyi alkalmazott esetében elrendelhette, hogy a munkáját otthoni munkavégzéssel lássa el, ha az általa ellátandó feladat jellege ezt lehetővé tette.

- A **Bszi. vonatkozásában:**

Ha a határozott idejű bírósági vezetői kinevezés a veszélyhelyzet idején járt le, a határozott idő meghosszabbodott a veszélyhelyzet megszűnéséig. A veszélyhelyzet megszűnését követően a bírósági vezetői pályázatot haladéktalanul ki kellett írni. A vezetői pályázat elbírálásáig a kinevezésre jogosult a bírósági vezetői állást megbízás útján tölthette be.

Ha a veszélyhelyzet ideje alatt a folyamatban lévő vezetői álláspályázati eljárások lefolytatása nem volt lehetséges, a soron következő eljárási cselekményt a veszélyhelyzet megszűnését követően kellett megtenni.

Ha a bírói testület határozott időre megválasztott tagja megbízatásának időtartama a veszélyhelyzet idején járt le, a határozott idő meghosszabbodott mindaddig, amíg a veszélyhelyzet megszűnését követően haladéktalanul megtartott választáson a testület új tagját meg nem választották.

- A **Bjt. vonatkozásában:**

Ha a bírói álláspályázatok kiírásához kapcsolódó eljárási cselekményekre vonatkozó határidő a veszélyhelyzet tartama alatt járt le, a határidő újrakezdődött a veszélyhelyzet megszűnését követő első napon.

Ha a veszélyhelyzet ideje alatt a folyamatban lévő bírói álláspályázati eljárások lefolytatása nem volt lehetséges, a soron következő eljárási cselekményt a veszélyhelyzet megszűnését követően kellett megtenni.

A Bjt.-ben szabályozott eljárások esetében, ha az eljárás a veszélyhelyzet miatt nem volt megindítható, az eljárás megindítására rendelkezésre álló határidő – fő szabály szerint – a veszélyhelyzet megszűnését követő napon újrakezdődött.

A Bjt.-ben szabályozott eljárások esetében, ha az eljárás folyamatban volt és a soron következő eljárási cselekmény a veszélyhelyzet miatt nem volt megtehető, azt a veszélyhelyzet megszűnését követően kellett megtenni. Az eljárási cselekmény elvégzésére meghatározott határidő kezdőnapja a veszélyhelyzet megszűnését követő nap.

Ha a határozott idejű bírói kinevezés a veszélyhelyzet idején járt le, a határozott idő meghosszabbodott mindaddig, amíg a veszélyhelyzet megszűnését követően a határozatlan idejű kinevezéshez szükséges intézkedéseket, eljárásokat le nem folytatták, kivéve, ha a bíró a nyilatkozata szerint nem kérte a határozatlan időre történő bírói kinevezését, illetve a határozott idejű kinevezés meghosszabbítását.

Ha a járványügyi helyzet indokolta, a munkáltatói jogkört gyakorló bírósági elnök elrendelhette, hogy a bíró munkáját csak a tárgyalás ideje alatt végezze a bíróságon.

3. 2020. június 18. napi hatályba lépéssel a 282/2020. (VI.17.) Korm. rendelet a veszélyhelyzetet megszüntette, és a 283/2020. (VI.17.) Korm. rendelet bevezette a járványügyi készültséget. **A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény (Kivezető törvény)** bíróságokat érintő főbb rendelkezései **2020. június 18. napján** léptek hatályba, ezzel egyidejűleg a Veir. hatályát vesztette. A 2020. november 3. napjáig tartó járványügyi készültség alatt a bírósági eljárásokban a bíróságok a Kivezető tv. szabályai szerint jártak el.

- Az **Iasz.** vonatkozásában a Kivezető törvény az átmeneti szabályokba nagyrészt változatlan tartalommal beépítette a Veir. rendelkezéseit, illetve kiegészítő rendelkezésként lehetővé vált az igazságügyi alkalmazottak részére a bíróságon kívüli munkavégzés engedélyezése.
- A **Bszi.** tekintetében a Kivezető törvény a Veir. szabályait szintén törvényi szintre emelte, kivéve a bírói testület határozott időre megválasztott tagja megbízatásának megszűnésének idejére, valamint a meg nem indított vezetői vizsgálatokra vonatkozó határidő számítására vonatkozó szabályokat. A módosítás alapján az összbírói értekezlet

és a Kúria teljes ülése - a rendezvények megtartására vonatkozó korlátozásoktól eltérően – megtarthatóvá vált.

- A **Bjt.** vonatkozásában a Veir. rendelkezései nagyrészt változatlan tartalommal az átmeneti szabályok közé is beépítésre kerültek, kivéve a határozott idejű bírói kinevezés lejáratának idejére vonatkozó szabályokat.

4. A veszélyhelyzet „második hulláma" 2020. november 4-től 2021. február 7. napjáig tarott. A veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelettel 2020. november 4. napjától ismételten veszélyhelyzet került kihirdetésre. A **veszélyhelyzet ideje alatt a bírósági és ügyészségi szervezeti és jogállási törvények egyes rendelkezéseinek eltérő alkalmazásáról szóló 531/2020. (XI. 28.) Korm. rendelet** bíróságokra vonatkozó rendelkezései 2020. november 29. napján léptek hatályba. A Korm. rendelet az Iasz., a Bszi., a Bjt., valamint a Kivezető tv. 46., 48. és 49. alcímének rendelkezéseit rendelte eltérően alkalmazni vezetői pályázatok, vezetői vizsgálat, vezetői beszámolók, összbírói értekezletek megtartása, a bírói álláspályázatok, valamint határozott idejű bírói kinevezések vonatkozásában.

b) A bíróságokat jelentősen érintő eljárási szabályok változása

1. A Bszi. módosítás további eredménye egy, a jogegységet biztosító új eljárás, a jogegységi panaszeljárás bevezetése is. Ezen új eszköz a peres felek indítványára, rájuk kiható módon járul hozzá a jogegység biztosításához: csak a Kúria által feloldható precedens-hatást társít a Kúria döntéseihez, ezáltal biztosítva a stabilitást, kiszámíthatóságot és a jog egységét. Az új jogintézmény közvetett hatásaként nőtt a jogegységi eljárások száma is.

2. **Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény** számos törvényt egyidejűleg módosít:
   - **A bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (Bpnt.) módosult 2020. március 1.** napjától oly módon, hogy egy új, 7/A. alcímmel bővült a szabályozás, a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti eljárás szabályaival. 2020. március 1-től ugyanis a gyámhatóságtól bírósági hatáskörbe került a gyermekkel való kapcsolattartásra vonatkozó bírósági vagy gyámhatósági határozat végrehajtása, mint egy új polgári nemperes eljárás.
   - Ezzel összefüggésben a **bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 2020. március 1. napjától** egy új alcímmel egészült ki, „a gyermek átadása kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtás esetén" szabályaival. A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtásának bírósági polgári nemperes eljárásban történő elrendelése esetén ugyanis szükségessé válhat a kapcsolattartás szabályait rendszeresen és visszatérően megszegő magatartás esetén a végrehajtó bevonása a gyermek átadásának biztosítása érdekében.
   - **2020. április 1-től** a közigazgatási és munkaügyi bíróságok megszűntek, így az eddigi háromszintű fórumrendszer kétszintűvé alakult át, erre tekintettel került módosításra a közigazgatási perrendtartásról szóló **2017. évi I. törvény (Kp.)** közigazgatási ügyben eljáró bíróságokat nevesítő szakasza. Módosultak az egyesbírói eljárás esetkörei, a hatásköri és illetékességi szabályok, a kijelölés szabályozása, a kötelező jogi képviselet szabályai, az eljárás szabálytalansága ellen vagy az eljárás elhúzódása miatt benyújtott kifogás elbírálására vonatkozó szabályok, a fellebbezhető határozatok köre, a Kúria hatáskörébe tartozó felülvizsgálati eljárás szabályai és kiegészült az egyszerűsített perben elbírálandó eljárások köre.

- **2020. április 1-től** beépítésre került **a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvénybe** (**Be.**) az ügydöntő határozatot hozó bíróság számára azon kötelezettség, hogy amennyiben egy korábban a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától el kíván térni, úgy ennek indokait a határozat indokolásában kifejtse. Új felülvizsgálati okként jelent meg, ha az indokolatlan eltérés egy korábban közzétett határozattól a felülvizsgálatra alapot adó eljárásjogi vagy anyagi jogi szabálysértést eredményez.
- **A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.)** is módosult **2020. április 1. napjától.** A közigazgatási és munkaügyi bíróságok 2020. március 31. napi megszűnése miatt újra meghatározásra kerültek a Pp. hatálya alá tartozó ügyekben elsőfokon eljáró bíróságok. 2020. április 1. napjától a törvényszék, mint munkaügyi bíróság jár el a munkaügyi perekben.

3. A közigazgatási (és közszolgálati) ügyekben megszűnt a törvényszékek és ítélőtáblák másodfokú hatásköre, és a Kúria vált általános másodfokú bírósággá. Szintén megszűnt a törvényszékek elsőfokú hatásköre a gyülekezési jog gyakorlásával kapcsolatos bírósági eljárásokban, és ezekben – a feloszlatás kivételével – immár első és végső fokon a Kúria jár el.
   A változások eredményeként a Kúria olyan felsőbírósággá vált, ahol a klasszikus felülvizsgálati jogkör gyakorlásán túl első-, másod- és harmadfokú eljárások is folynak. Mivel az új szabályozás a közigazgatási bíráskodás valamennyi jogorvoslatának elbírálását a Kúriára telepítette, ez bővítést és szervezeti változtatást is szükségessé tett.
   A Kúria ügyterhelése is átalakult a változások következtében: míg korábban az érkezett perek nagyobbrészt polgári, gazdasági vagy harmadfokú büntetőperek voltak, immár közigazgatási perből érkezik a legtöbb.

4. A 2020. március 31-én hatályba lépett **Veir.** átfogóan szabályozta a veszélyhelyzet idejére alkalmazandó speciális eljárási szabályokat minden ügyszakra vonatkozóan.
   - A **polgári peres eljárásokban a Pp.-t** és az 1952-es Pp.-t a Veir. rendelkezéseivel eltérően kellett alkalmazni. A veszélyhelyzet ideje alatt a beadványok a bírósági kezelőirodán személyesen nem voltak beadhatók, a személyes ügyfélfogadás szünetelt, a beadványokat a bíróság bejáratánál lévő, zárt gyűjtőszekrényben lehetett elhelyezni. A perfelvételt tárgyalás mellőzésével kellett lefolytatni. Az érdemi tárgyalást lehetőség szerint elektronikus hírközlő hálózat vagy más elektronikus kép és hang továbbítására alkalmas eszköz útján kellett megtartani. Ha ennek feltételei nem voltak biztosítottak, a tárgyalás megtartása helyett a tárgyaláson felveendő nyilatkozatokat a bíróság írásbeli formában szerezte be, vagy a személyazonosítást lehetővé tevő elektronikus eszköz igénybevétele útján szerezte be, és szükség szerint jegyzőkönyvben rögzítette. Ha ezeket az eljárási cselekményeket a bíróság lefolytatta, végzésben állapította meg az akadály bekövetkezésének időpontját. Amennyiben minden eljárási cselekményt foganatosított, a bíróság írásban figyelmeztette a feleket a tárgyalás berekesztésére, és lehetőséget biztosított további nyilatkozatok írásban történő megtételére, majd az ítéletet tárgyaláson kívül hozta meg. A fellebbezési és a felülvizsgálati eljárásokban a felek tárgyalás tartását nem kérhették.
   - A **büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.)** rendelkezéseinek eltérő alkalmazásáról szóló rendelkezések szerint az elsőfokú bíróság a büntetőeljárás során egyesbíróként járt el, a külön eljárásokat is beleértve (a tanács összetétele). A jelenlétre vonatkozó eltérő rendelkezések alapján, ha a személyes jelenléttel járó eljárási cselekmény a járványügyi szabályok megszegésével járt és a halasztásának nem volt akadálya, az eljárási cselekményt el kellett halasztani. Ha nem volt elhalasztható a cselekmény, akkor a jelenlétet telekommunikációs eszköz útján kellett biztosítani. Ha a személyes jelenléttel járó eljárási cselekmény nem járt a járványügyi szabályok

megszegésével, a jelenlétet elsősorban akkor is telekommunikációs eszköz útján kellett biztosítani, illetve írásbeli tanúvallomást kellett engedélyezni, vagy az eljárási cselekményről készített kép- és hangfelvételt kellett felhasználni. A Veir. alapján a Be.-ben írt egyes határidők (pl. intézkedések a vádirat alapján, a vádirat közlése, előkészítő ülés tartása, tárgyalás kitűzése, bizonyítás felvétele kiküldött vagy megkeresett bíróság útján, a határozathozatal és a határozat kihirdetése, perújítási nyomozás, bíróság elé állítás, büntetővégzés, eljárás határzárral kapcsolatos bűncselekmény esetén) meghosszabbításra kerültek.

5. **A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény (Kivezető törvény)** bíróságokat érintő főbb rendelkezései **2020. június 18. napján**, a veszélyhelyzet megszűnésekor és a járványügyi készültség bevezetésekor léptek hatályba. Az eljárási kódexeket a bíróságok jelenleg is a Kivezető törvényben írt eltérő rendelkezésekkel alkalmazzák.
   - A törvény a **büntetőeljárást** érintően a Veir. legtöbb rendelkezését változatlanul, vagy módosított tartalommal átvette. A Kivezető törvény módosította továbbá a Be.-t a kirendelt védőre, a helyettes védőre, az ügygondnokra, a törvényes képviselőre, valamint a tanú kihallgatására és a korábbi vallomásának ismertetésére vonatkozó rendelkezések kapcsán.
   - A **polgári eljárásokban** a Kivezető törvény újra főszabállyá tette a személyes jelenléttel történő tárgyalást és kivételessé tette az e-tárgyalást azzal, ha a járványügyi intézkedések indokolják, a tárgyalás elektronikus hírközlő hálózat vagy más elektronikus kép- és hang továbbítására alkalmas eszköz útján is megtartható. A személyes jelenléttel történő tárgyalások megtartása a Pp. általános szabályai szerint történik, az egészségügyi szabályok betartása mellett. A fellebbezési és felülvizsgálati eljárásban a bíróság a továbbiakban is tárgyaláson kívül jár el, ha 2020. június 1-ig értesítette a feleket a tárgyaláson kívüli elbírálásról. Tárgyalás megtartásának a felek értesítést követően előterjesztett közös kérelmére, vagy bármely félnek a veszélyhelyzet megszűnését követően 15 napon belül előterjesztett kérelmére van helye. A törvény a közigazgatási pereket érintően a Veir. és a Módr. legtöbb rendelkezését változatlanul vagy módosított tartalommal átvette.

6. A kényszertörlési eljárások vonatkozásában is speciális rendelkezések születtek:
   - **Gazdaságvédelmi Akcióterv végrehajtása érdekében a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, valamint a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény rendelkezéseinek eltérő alkalmazásáról szóló 249/2020. (V. 28.) Korm. rendelet** értelmében 2020. május 29. napján a folyamatban lévő kényszertörlési eljárások, valamint azok az eljárások, amelyben a cégbíróság a Ctv. 116. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti okból (cégbíróság a céget megszűntnek nyilvánítja; a cég a végelszámolást három éven belül nem fejezte be és törlése iránt kérelmet nem terjesztett elő) a kényszertörlési eljárás megindítását már – nem jogerősen – elrendelte, 2020. május 29. napján 2020. október 31-ig – külön végzés meghozatala nélkül – felfüggesztésre kerültek.
   - A **Kivezető törvény** szerint azoknál az eljárásoknál, amelyek a veszélyhelyzetben alkalmazandó jogszabályi rendezések alkalmazásával felfüggesztésre kerültek, a felfüggesztés 2020. október 31-ig – külön végzés meghozatala nélkül – fennmaradt.
   - A **2020. évi CIV. törvény** módosította a Kivezető törvényt, azoknál az eljárásoknál, amelyek a veszélyhelyzetben alkalmazandó jogszabályi rendezések alkalmazásával felfüggesztésre kerültek, a felfüggesztés 2021. június 30-ig – külön végzés meghozatala nélkül – fennmaradt.

- **A kényszertörlési eljárásra és a felszámolási eljárásra vonatkozó és kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXX. törvény** értelmében 2021. július 1. napján a felfüggesztett kényszertörlési eljárások újraindulnak a törvényben meghatározott szabályok szerint.

II. Ügyforgalmi adatok

II.1. Ügyérkezés

2020-ban **országosan** 1 millió 163 ezer ügy érkezett a bíróságokra, ami 0,3%-kal kevesebb, mint 2019. évben (1 millió 166 ezer ügy). A **peres ügyérkezés** 1,8%-kal (251,5 ezerről 247 ezerre) csökkent.

A **járásbíróságokra** 6,8%-kal kevesebb peres ügy érkezett, mint előző évben (2019-ben 190 ezer, 2020-ban 177 ezer). A peres ügyek vonatkozásában az ügyérkezés egyedül a gazdasági ügyszakban nőtt 4,9%-kal (6 801-ről 7 137-re). Polgári ügyszakban 5,9%-kal (116 ezerről 109 ezerre), büntető ügyszakban 12,4%-kal (32 231-ről 28 246-ra), szabálysértési ügyszakban pedig 6,5%-kal (35 421-ről 33 131-re) csökkent a peres ügyek száma. A nemperes ügyérkezés – beleértve a mediációs és szabálysértési ügyeket is – 4,4%-kal (436 ezerről 455 ezerre) nőtt. A növekedés a büntető nemperes ügyszakban 20,4%-os (75 275-ről 90 609-re), illetve a szabálysértési nemperes ügyeknél 9,2%-os (185,5 ezerről 202,5 ezerre) volt. A polgári és gazdasági ügyek esetében 6,3%-kal (56 647-ről 53 073-ra), a bírósági végrehajtási ügyeknél pedig 7,3%-kal (116,5 ezerről 108 ezerre) esett vissza az ügyérkezés.

Tekintettel arra, hogy a közigazgatási és munkaügyi bíróságok a 2019. évi CXXVII. törvény alapján 2020. március 31. napjával megszűntek, a megszűnt bíróságok ügyeiket a hatásköri változásokra tekintettel – technikai kivezetés mellett – a törvényszékeknek adták át, így a korábbi időszakokkal való összehasonlításra nincs lehetőség. Ezért a járásbírósági adatok **a közigazgatási és munkaügyi bíróságok adatait nem tartalmazzák**. 2020. I. negyedévben 4 819 ügy érkezett a közigazgatási és munkaügyi bíróságokra, ebből 4 172 volt peres, 647 pedig nemperes. Az átállás valamennyi törvényszéki szintre hatással volt.

Törvényszék első fokon az érkezett peres ügyek száma – az átvett mintegy 30 ezer közigazgatási és munkaügyi per folytán – közel három és félszeresére emelkedett (12 592-ről 43 360-ra). A nemperes ügyek esetében az átállás csupán kisebb változásokat okozott, így 2019-hez képest 3,4%-kal csökkent az ügyérkezés (420,5 ezerről 406 ezerre).

Törvényszék másodfokon (ezen szint elsőfokú ügyei nélkül) 11,9%-kal, 64 684-ről 56 971 ügyre csökkent az érkezés. Kiemelendő a peres ügyérkezés 29,3%-os mérséklődése (20 394-ről 14 423-ra), melynek oka szintén az átállásra vezethető vissza.

Az **ítélőtáblákra** összességében 10,7%-kal kevesebb ügy érkezett (12 485 helyett 11 151).

A **Kúriához** érkezett ügyek száma 3,9%-kal nőtt (6 705-ről 6 967-re).

II.2. Ügybefejezés

Magyarország Kormánya a 40/2020. (III. 11.) Korm. rendeletében 2020. március 11. napjától veszélyhelyzetet hirdetett ki, melynek következményeként a 45/2020. (III. 14.) Korm. rendeletének 1. §-a alapján rendkívüli ítélkezési szünetet rendelt el 2020. március 15-től és a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet különleges eljárási szabályokat vezetett be a veszélyhelyzetre figyelemmel.

A 2020. éves összesítő adatok 2019. éves összesítő adatokkal való összevetésénél a járványügyi veszélyhelyzet hatásait figyelembe kell venni.

Országos szinten az összbefejezések száma 1,6%-kal elmaradt az ügyérkezéstől. A peres ügyek vonatkozásában ez az arány kedvezőbb, de még így is 0,5%-kal meghaladta az érkezett ügyek száma a befejezettekét.

2020. évben **a járásbíróságokon** összességében 621 ezer ügyet fejeztek be, ami 1,8%-kal kevesebb az érkezett ügyek számánál. A befejezett ügyek száma egyedül a polgári peres ügyek esetében haladta meg az ügyérkezést (közel 200 üggyel).
Tekintettel arra, hogy a közigazgatási és munkaügyi bíróságok megszűnése miatt 2020. március 31. napjával valamennyi **közigazgatási és munkaügyi** ügyet „technikailag" be kellett fejezni (ami aztán 2020. április 1. napjával törvényszék I. fokon újraindult), így a befejezett közigazgatási és munkaügyi ügyek összehasonlító elemzésére nem került sor.

A **törvényszékek első fokon** 432 ezer ügyet fejeztek be. A peres ügyeknél a befejezések száma közel két és félszerese a 2019-es értéknek. A felszámolási ügyek esetében 2020-ban is kiemelkedő, 123%-os a befejezés–érkezés arány.

Törvényszék másodfokon összesen 61 017 ügyet fejeztek be a bíróságok, ez 4,1%-kal meghaladja az érkezett ügyek számát (58 630). A peres ügyek vonatkozásában ez az arány magasabb, 11,3%.

Az **ítélőtáblák** 2020-ban 11 382 ügyet fejeztek be összesen, ami 2,1%-kal haladta meg az érkezett ügyek számát.

A **Kúrián** 8 006 ügyet fejeztek be, ami 14,9 %-kal haladja meg az érkezett ügyek számát. 2019-hez képest a befejezett ügyek száma 6,8%-kal nőtt.

II.3. Folyamatban lévő ügyek

2020. év végén országosan 8,7%-kal nőtt a folyamatban lévő ügyek száma 2019. év végéhez képest, melynek alakulására hatással volt többek között a járványügyi veszélyhelyzetre vonatkozó különleges eljárásjogi szabályozás, a rendkívüli ítélkezési szünet, továbbá a közigazgatási és munkaügyi ügyszak átalakulása is.

A járásbíróságokon 10%-kal nőtt a folyamatban maradt ügyek száma (112 ezerről 123 ezerre), ezen belül egyedül polgári peres ügyszakban csökkent az ügyhátralék, 0,4%-kal (49 895-ről 49 702-re).

Törvényszék első fokon ugyan az átvett közigazgatási és munkaügyi ügyek hatására jelentősen nőtt a folyamatban maradt peres ügyek száma 2020. év végére 2019-hez képest (6 306 ügyről 16 111-re), de a polgári peres ügyek esetében 2,9%-kal (2 966-ról 2 880-ra), gazdasági peres ügyeknél pedig 12,7%-kal (2 233-ról 1 950-re) csökkent az ügyhátralék. A nemperes ügyszakot tekintve – csőd-, felszámolás, BV és érdemi cégügyek nélkül – 4,0%-kal lett kevesebb a folyamatban maradt ügyek szám a (2 981 helyett 2 862). Kiemelendő továbbá, hogy a csődeljárások vonatkozásában az ügyhátralék 32-ről 2-re csökkent, továbbá a felszámolási eljárásoknál 2020. év végére a folyamatban maradt ügyek száma 18,8%-kal (13 223-ról 10 734-re) mérséklődött.

Törvényszék másodfokon 2019-hez képest 19,8%-kal csökkent az ügyhátralék. A csökkenést mind a peres, mind pedig a nemperes ügyeknél sikerült elérni. Peres ügyek esetében a

legjelentősebb mértékű csökkenés büntető ügyszakban (-23,9%, 3 699-ről 2 814-re), nemperes ügyeknél pedig a polgári és gazdasági ügyszakban (-15,5%, 3 490-ről 2 950-re) tapasztalható.

Az **ítélőtáblákon** 2020. év végén – összevetve a 2019. december 31-i adatokkal – 10,8%-kal volt kevesebb folyamatban lévő ügy (1 913 ügy).

A **Kúrián** folyamatban maradt ügyek száma az előző év végéhez képest jelentős mértékben, 35,3%-kal csökkent (1 906 ügy).

II.4. Időszerű ítélkezés

A törvényszékeken és ítélőtáblákon a perek 86,0%-a az adott ítélkezési szintre érkezéstől számított 1 éven (ítélőtáblán 6 hónapon) belül befejeződött (239 918 ügyből 206 425 ügy).

Az elhúzódó folyamatban lévő perek száma, vagyis a járásbírósági szinten és törvényszék első fokon a 2 éven túli, törvényszék másodfokon az 1 éven túli, illetve ítélőtáblán a 6 hónapon túli ügyek száma minden korábbinál alacsonyabbra 6 324-re csökkent 2020 végére. Ez 1 220 üggyel kevesebb, mint egy évvel korábban (7 544).

5 éven túl folyamatban lévő peres ügy csak első fokon volt, s ezek számának csökkenése 2020-ban is folytatódott. 2020 végén 738 per volt 5 éven túl folyamatban, 14,6%-kal kevesebb, mint 2019-ben (864 ügy.)

II.5. Bíróságok ellen indított perek

Az OBH 2020. év folyamán **74 perben** kapott meghatalmazást az alperesi bíróságoktól.

2020. december 31-én **249** olyan per volt folyamatban, melyben a bíróságok képviseletét az OBH látta el. További **416 ügyben** a bíróságok a képviseletüket saját hatáskörben látták el.

A bíróságok ellen indított perek közül a beszámolási időszakban **409 ügy** (meghatalmazással 126, saját hatáskörös 283) fejeződött be jogerősen, ebből 9 per zárult a bíróságok marasztalásával, azaz 97,8%-ban megalapozatlanok voltak a keresetek.

A beszámolási időszakban az eljáró bíróságok ítéleteikben 12 312 119 forint megfizetésére kötelezték az alperesi bíróságokat, amely a 2020-ben indult eljárásokban peresített követeléshez (összesen 2 457 803 864 forint) viszonyítva rendkívül alacsony összeg, annak 0,5 százaléka.

III. A központi igazgatási feladatok egyes általános eszközeivel megtett intézkedések bemutatása

III.1. Szabályzatok, ajánlások

III.1.1. Szabályzatok

Az OBH elnöke 2020-ban 3 új szabályzatot adott ki (normatív utasítást), valamint 31 szabályzatban módosította a korábbi rendelkezéseket, illetve döntött szabályzat hatályon kívül helyezéséről vagy a járványügyi készültségre figyelemmel egyes rendelkezések eltérő alkalmazásáról.

III.1.2. Ajánlások

A bíróságok igazgatási munkájának elősegítésére az OBH elnöke 2020-ban 2 új ajánlást adott ki, és 3 ajánlásban módosította a korábbi rendelkezéseket, illetve döntött ajánlás hatályon kívül helyezéséről.

A járványügyi helyzettel összefüggő bírósági igazgatási feladatok támogatására létrehozott, az OBH elnöke által vezetett Veszélyhelyzeti Kabinet 2020-ban 20 ajánlást adott ki.

III.2. Vizsgálatok

A vizsgálat az igazgatás egy adott területének mélyreható elemzését teszi lehetővé. A vizsgálatnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy ráirányítsa a vezető figyelmét az időszerű, hatékony ítélkezés vagy más kiemelt szempont érvényesülésére, vagy éppen a vizsgált területet érintő hiányosságra.
A vizsgálatok segítségével felmérhető, hogy mely területeken vannak jelentős különbségek az egyes bíróságok igazgatási gyakorlatában, és tapasztalatainak fényében lehetőség nyílik annak mérlegelésére is, hogy az OBH ajánlás vagy szabályzat alkotásával, esetleg jogszabály-módosítás kezdeményezésével egységesítse a gyakorlatot.

Az Igazgatási Szabályzat alapján a vizsgálatokon belül két fő típus különböztethető meg; a vezetői és az igazgatási vizsgálat.

A vezetői vizsgálat célja a vezetői tevékenység eredményeinek áttekintése, melynek révén lehetőség nyílik a vezetői készségek fejlesztésére, a fejlesztendő területek meghatározására.

Az OBH elnöke a Bszi. 76. § (6) bekezdés b) pontja alapján rendelhet el igazgatási vizsgálatot. Igazgatási vizsgálat lehet rendszeres, rendkívüli, eseti, cél- vagy hatásvizsgálat. Az igazgatási vizsgálat az adott szervezeti egység törvényes és szabályszerű működésének ellenőrzésére, az egyes feladatkörök ellátásával kapcsolatos gyakorlat átvilágítására, a fejlesztendő területek meghatározására, az esetleges hibák, hiányosságok feltárására irányul. Az OBH igazgatási gyakorlatában tipikusak a rendszeresen lefolytatott általános vizsgálatok, továbbá az országos, illetve egyedi célvizsgálatok.

III.2.1.1. Általános vizsgálatok

Az általános vizsgálatokat rendszeresen, általában évente visszatérően kell lefolytatni. A korábbi évekhez hasonlóan 2020-ban ismét vizsgálat tárgyát képezték:

- a bíróságokon elévült büntető ügyek,
- a két éven túl folyamatban levő ügyek, valamint
- a készenlétet és ügyeletet ellátók tevékenységének és költségeinek jelentése.

Mindezeken túlmenően az OBH nyomon követte büntető ügyszakban a külföldi ítélet érvénynek elismerésével és általában a külföldre irányuló jogsegélyforgalommal kapcsolatos tapasztalatokat is.

III.2.1.2. Elhúzódó ügyek csökkentése érdekében tett intézkedések

A bírósági eljárások ésszerű határidőn belüli befejezése a bíróságokkal szemben támasztott, Alaptörvényben foglalt követelmény és jogos társadalmi elvárás is egyben {Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés}.

Ezen követelmény érvényre juttatása érdekében az OBH kiemelt figyelmet fordít a megalapozott és időszerű ítélkezés feltételeinek biztosítására és az elhúzódó pertartamú ügyek csökkentésére, ez utóbbi igazgatási támogatására.

A sarkalatos törvény és az igazgatási szabályzat vonatkozó rendelkezései a bírósági vezetők feladatává teszik a hatékony és időszerű ítélkezési munkát és az eljárások ésszerű időn határidőn belüli befejezését elősegítő intézkedések meghozatalát {Bszi. 118.§ (3) bekezdés, 119. § d)-e) pontok; Igazgatási szabályzat 23. § (3) bekezdés}. Az elhúzódó pertartamú ügyek esetében különösen fontos a fentiek eljárási és igazgatási szabályoknak megfelelő, következetes érvényesítése az adott bíróság, illetve szervezeti egység tekintetében.

Mindezen okból 2020. évben a 2020.OBH.XX.G.11/2. szám alatt történt elnöki intézkedés az elhúzódó pertartamú ügyek számának csökkentése érdekében.

III.2.2. Célvizsgálatok

A célvizsgálat olyan részletes áttekintés, amely konkrét tevékenységhez, témakörhöz köthető. Célja, hogy a vizsgált részterületen pontos helyzetelemzésre és feladatmeghatározásra kerüljön sor. A központi igazgatás által elrendelt célvizsgálat annak oka alapján lefolytatható egyidejűleg több bíróságon, vagy akár valamennyi bíróságon is.

A célvizsgálatok jelentősége abban rejlik, hogy lehetőséget nyújtanak egy-egy jogalkalmazással kapcsolatos terület helyi- és központi szinten történő elemzésére és igazgatási intézkedésekkel történő támogatására. Az OBH elnöke 2020-ban országos, átfogó jellegű, és egyes törvényszékekre irányuló célvizsgálatot is elrendelt.

A 2020. évben elrendelt célvizsgálatok országos és egyes törvényszékeket érintő vizsgálatokra különíthetők el, az alábbiak szerint.

Országos célvizsgálat körében vizsgált területek:
25.SZ/2020. (II.19.) OBHE határozat az öt éven túli ügyek igazgatási vizsgálatáról:
A vizsgálat célja, hogy az adott törvényszéken az egyes feladatkörök ellátásával kapcsolatos gyakorlat átvilágítása és fejlesztése révén lehetővé váljon a szükséges és indokolt igazgatási intézkedések megtétele, ezáltal pedig javuljon a működés hatékonysága, az ítélkezés szakmai színvonala, a vezetői tevékenység és a feladatellátás minősége. A vizsgálat belső célvizsgálat, melyet a törvényszék elnökeinek kellett lefolytatnia.

Külön, egyes törvényszékeket érintő célvizsgálatok:

1. 9.E/2020. (I. 13.) OBHE határozat a Szegedi Törvényszék elnökének a büntető ügyszakot irányító és felügyelő igazgatási tevékenysége vizsgálatáról
   A vizsgálat célja a Szegedi Törvényszék büntető ügyszakát érintő igazgatási tevékenység, valamint ehhez kapcsolódóan a szervezet és a működés részletes áttekintése volt a pontos helyzetelemzés és feladatmeghatározás érdekében.
2. 104.E/2020. (III.2.) OBHE határozat a Szombathelyi Törvényszék elnökének igazgatási tevékenysége vizsgálatáról
   A vizsgálat célja a Szombathelyi Törvényszéket érintő igazgatási tevékenységek közül: a létszámgazdálkodás, az integritás, az ügyelosztás, az ügyterhelés, az épületfenntartás, valamint a személyi juttatások területén a pontos helyzetelemzés.
3. 106.E/2020. (III. 4.) OBHE határozat a Szolnoki Törvényszék elnökének igazgatási tevékenysége vizsgálatáról
   A vizsgálat célja a Szolnoki Törvényszéket érintő igazgatási tevékenységek közül: a létszámgazdálkodás, az integritás, a bíróságok és a bírák kizárása, az ügyelosztás, az

ügyterhelés, az épületfenntartás, valamint a személyi juttatások területén a pontos helyzetelemzés.

4. 127.E/2020. (III. 11.) OBHE határozat az Egri Törvényszék elnökének igazgatási tevékenysége vizsgálatáról
   A vizsgálat célja az Egri Törvényszéket érintő igazgatási tevékenységek közül: a létszámgazdálkodás, az integritás, az ügyelosztás, az ügyterhelés, az épületfenntartás, valamint a személyi juttatások területén a pontos helyzetelemzés.

III.3. Kabinetek

Tanácsadó Kabinet

Az Országos Bírósági Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2013. (XII 31.) OBH utasítás 2020. április hó 25. napjától hatályos 13/A. § (1) bekezdése biztosítja azt, hogy az OBH elnöke a bíróságok szervezetével és működésével kapcsolatos, a feladatkörébe tartozó fontosabb ügyekben tanácsadásra, valamint javaslattételre, véleményezésre, továbbá állásfoglalás kiadására, határozattal, ügydöntő jogkör nélküli tanácsadó kabinetet hozhat létre.

A Tanácsadó Kabinetek feladata elsősorban a pandémia okozta közegészségügyi helyzet bírósági szervezeten belüli kezeléséhez szükséges teendők tekintetében történő tanácsadás, valamint a bírósági szervezet működését érintő egyes döntések előkészítése körében történő javaslattétel volt.

Az OBH elnöke 2020. évben kilenc tanácsadó kabinetet hozott létre, amelyek a következők:

1. **Eseti tanácsadó kabinet**
   Létrehozása: 7.SZ/2020. (I.9.) OBHE határozat eseti tanácsadó kabinet létrehozásáról
   Feladata: a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 119. § k) pontjában meghatározott törvényszéki és ítélőtáblai elnöki beszámoló egyszerűsítésére vonatkozó javaslatok megfogalmazása; az összbírói értekezlet részére a bíróság elnöke által készítendő tájékoztató szerkezetére és tartalmára vonatkozó 2/2017. (II.21.) OBH elnöki ajánlás felülvizsgálatával kapcsolatos javaslattétel.

2. **Bírói Összeférhetetlenség és Kizárás Szabályait Vizsgálói Kabinet**
   Létrehozása: 20.SZ/2020. (II. 13.) OBHE határozata a Bírói Összeférhetetlenség és Kizárás Szabályait Vizsgálói Kabinet létrehozásáról
   Feladata: a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvénynek az összeférhetetlenségre, a Polgári Perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvénynek, valamint a Közigazgatási Perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvénynek a bírák és a bíróságok kizárására, valamint a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvénynek a bírák kizárására vonatkozó szabályainak a vizsgálata, valamint ez alapján az OBH elnökének jogalkotási javaslattételét megalapozó vélemény elkészítése.

3. **Bírói Munka Értékelésének Szabályait Vizsgáló Kabinet**
   Létrehozása: 31.SZ/2020. (II. 26.) OBHE határozat a Bírói Munka Értékelésének Szabályait Vizsgáló Kabinet létrehozásáról
   Feladata: a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény V. fejezetének a részletes vizsgálata, valamint ez alapján az OBH elnökének jogalkotási javaslattételét megalapozó vélemény elkészítése, valamint a bíró munkájának értékelési rendjéről és a vizsgálat részletes szempontjairól szóló 8/2015. (XII. 12.) OBH utasítás rendelkezéseinek vizsgálata és javaslattétel a módosítani javasolt törvényi szabályozáshoz igazodó OBH elnöki utasítás tervezetre.

4. **Közigazgatási és Munkaügyi Ügyszak Átalakítását Támogató Kabinet**
   Létrehozása: 32.SZ/2020. (III. 3.) OBHE határozat a Közigazgatási és Munkaügyi Ügyszak Átalakítását Támogató Kabinet létrehozásáról
   Feladata: a közigazgatási és munkaügyi bírósági ügyek fórumrendszerének átalakításával összefüggő humánpolitikai, ügyviteli, infrastrukturális, valamint kommunikációs területeken felmerülő kérdések megválaszolásában javaslattétel, és állásfoglalás a központi igazgatást érintő intézkedésekről.

5. **Veszélyhelyzeti Kabinet**
   Létrehozása: 36.SZ/2020. (III. 16.) OBHE határozat a Veszélyhelyzeti Kabinet létrehozásáról
   Feladata: az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének a megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről szóló 45/2020 (III.14.) Korm. rendelet 1. §-ában kihirdetett rendkívüli ítélkezési szünettel összefüggő igazgatási feladatok ellátásának támogatása.

6. **Veszélyhelyzeti Polgári, Gazdasági és Munkaügyi Kabinet**
7. **Veszélyhelyzeti Büntető Kabinet**
8. **Veszélyhelyzeti Közigazgatási Kabinet**
   Létrehozásuk: 45.SZ/2020. (III 31.) OBHE határozat a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet alkalmazását segítő kabinetek létrehozásáról
   A Kabinetek feladata: a 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet alkalmazása tekintetében a polgári, gazdasági, munkaügyi, büntető és közigazgatási ügyszakokat érintő igazgatási intézkedéseket megalapozó javaslatok és vélemények elkészítése.

9. **Gyermekjogi Kabinet**
   Létrehozása: 63.SZ/2020. (V. 20.) OBHE határozat a Gyermekjogi Kabinet létrehozásáról
   Feladata: a bírósági eljárások során a gyermekek jogainak – köztük a tájékoztatáshoz, a képviselethez, a részvételhez és a védelemhez való jognak – a gyermek érettségi és értelmi szintjének, valamint az ügy körülményeinek megfelelő, teljes mértékű biztosítása érdekében igazgatási intézkedéseket megalapozó javaslatok és vélemények elkészítése.

A Veszélyhelyzeti Kabinet, a Veszélyhelyzeti Polgári, Gazdasági és Munkaügyi Kabinet, a Veszélyhelyzeti Büntető Kabinet és a Veszélyhelyzeti Közigazgatási Kabinet a 101.SZ/2020. (V. 28.) OBHE határozattal megszüntetésre került.

III.4. Képzések

A képzési rendszer elemei 2020-ban változatlanul a Magyar Igazságügyi Akadémián (MIA), illetve a helyi/regionális szinten megtartott képzésekből álló központi képzések, a helyi képzések és az önképzés, miközben a képzési résztvevők tanulási attitűdjei gyökeresen megváltoztak az elektronikus képzések diktálta önálló tanulási folyamat felerősödése révén. A központi képzések megvalósítását igazgatási oldalról a bírósági elnökök és az oktatásfelelősök, szakmai oldalról pedig a kollégiumok vezetői, valamint az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat tagjai támogatták.

2020-ban a koronavírus járvány következtében, a II. negyedévtől a teljes oktatás áthelyeződött a képzésinformatikai rendszer online CooSpace e-learning keretrendszerébe, ahol e-learning

tananyagok (videóprezentációk) segítségével és online webináriumok megszervezésével bonyolítottuk le a képzéseket. A digitális oktatás által lehetővé vált, hogy egyidőben nagy létszámú csoportokat vonjunk be költséghatékonyan a képzésekbe, biztosítva a résztvevők számára a képzések időbeni rugalmas elvégzését, tetszés szerinti ismétlését. A CooSpace rendszer alkalmas a képzések teljesítésének dokumentálásásra, melyet a résztvevők egyénileg nyomon követhetnek az egyes tananyagokban.

A központi képzések kiemelt fókusztémái:

- **A szakmai képzések:** Az elektronikus képzések bevezetésével teljes célcsoportok elérésével valósultak meg a szakmai képzések mind a MIA szervezésében, mind pedig központi-regionális/helyi szinten. Elsődlegesen a Pp. kódex és gyakorlati alkalmazásához kapcsolódó képzések emelkedtek ki résztvevői létszámukkal, de a büntető ügyszakos bírákat érintő szakmai képzések is meghatározóak voltak országos szinten.
- **Bírói hivatásra felkészítő alapképzések**: A bírói munkára felkészítő képzéseken a szakmai ismeretek e-learning tananyagokon keresztül jutottak el a résztvevőkhöz, az egyéb képességek, készségek fejlesztése és a bírói hivatás gyakorlásához elengedhetetlen szemléletmód átadása pedig online webináriumok keretében.
- **A kijelöléshez kötött és speciális ügytípusok** közül kiemelendők az egészséget veszélyeztető, a gazdasági bűncselekmények, a devizahiteles perek, az embercsempészéssel, gyermekpornográfiával kapcsolatos perek kapcsán megvalósuló képzések.
- Az európiai jogi képzések az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat bevonásával valósultak meg.

2020-ban központi képzés keretében a MIA 223 rendezvény megszervezését koordinálta 8 557 fő részvételével, melyből a MIA lebonyolításában 147 központi képzés, összesen 6 365 fő jelenlétével valósult meg. A többi központi 76 képzést, 2 192 résztvevővel helyi/regionális szinten a törvényszékek és ítélőtáblák valósították meg. A képzések 74%-át szakmai képzések alkották. A sikeresen teljesítők 56%-a bíró, 23%-a bírósági titkár, 3%-a fogalmazó és 18%-a igazságügyi alkalmazott volt.

2020-ban központi helyi regionális képzések keretében továbbra is kiemelkedő helyet foglalt el az új Pp. törvény alkalmazásával kapcsolatos kérdéseket áttekintő, „Az új Pp. bizonyítási szabályai, a szakértői bizonyítás" és „Az új Pp. alkalmazása során felmerült gyakorlati problémák felvetése az érdemi tárgyalási szakig és az anyagi pervezetés, joghoz való kötöttség" című képzések, amelyek mind elektronikus formában valósultak meg. Az ajánlott képzések között az „Az új Ptk.-nak a szerződésszegéssel és a szerződésen kívül okozott károk megtérítésére vonatkozó szabályai, ezek alkalmazása az egyes szerződéseknél" című képzést 19 bíróságon valósították meg 443 résztvevővel, de kiemelkedő volt a „A gyermekpornográfia elbírálásainak gyakorlati kérdései" című képzés is 222 fő részvételével.

2020-ban központi-helyi/regionális szinten első sorban polgári és büntető ügyszakot érintő képzések valósultak meg, melyeken 1 226 bíró, 633 bírósági titkár és 155 fogalmazó vett részt.

Országos Pervezetési Verseny

Bírósági titkárok és fogalmazók pervezetési versenyén büntető és polgári ügyszakban indultak a csapatok. A verseny célja az, hogy minél valósabb körülmények között valósuljon meg a bírói pályára történő felkészülés. A versenyről készült felvételek segítséget nyújtanak a pervezetési/perszimulációs képzések minél magasabb színvonalú megrendezéséhez.

Mailáth György Tudományos Pályázat

A pályázatra mind bírósági dolgozók, mind joghallgatók jelentkezhetnek külön tagozatokban. A pályázók a 4 szekció (polgári jog, büntetőjog, munkajog és közigazgatási jog, bírósági általános igazgatás) megadott témái közül választhatnak.
Cél: a magas színvonalú ítélkezés támogatása tudományos értékkel bíró pályaművek elkészítése útján. A nyertes pályaművek E-book formájában elérhetőek a bíróság központi honlapján minden felhasználó számára.
A 2020. évi pályázati kiírásra 52 pályázó 56 pályaműve került benyújtásra. A 4 szekció 2-2 tagozatában összesen 18 pályázó részesült díjazásban. A munkajogi és közigazgatási jogi szekcióban a két tagozat 3. helyezései, míg a bírósági általános igazgatási szekcióban a bírósági tagozat 2. és 3. helyezései, a joghallgatói tagozat 1. és 3. helyezései nem kerültek kiosztásra.

A MIA-n megvalósult szakmai képzések közül kiemelendő:

- Nemzetközi elemek a büntetőeljárásokban
- Minőségi ítélkezést segítő családjogi képzés
- Gazdasági bűncselekmények
- A kapcsolattartás végrehajtására vonatkozó szabályok és azok gyakorlata
- Konferencia az egészséget veszélyeztető bűncselekmények témában: kábítószer és új pszichoaktív anyag
- Devizahiteles perek aktuális kérdései
- Kúriai Szakmai Napok – Polgári ügyszak
- Kúriai Szakmai Napok – Büntető ügyszak
- Kúriai Szakmai Napok – Munkaügyi ügyszak
- Kúriai Szakmai Napok – Közigazgatási ügyszak
- Ítélőtáblai bírák munkaügyi képzése
- Szakmai nap közigazgatási ügyszakos bírák részére

V. Elektronikus kapcsolattartás a bírósági eljárásokban

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (E-ügyintézési tv.) 9.§ (1) bekezdésében meghatározott szervek és személyek valamennyi ügyben kötelesek a bírósággal elektronikus úton kapcsolatot tartani. Az OBH és a bíróságok – mint elektronikus ügyintézést biztosító szervek – a feladat- és hatáskörükbe tartozó valamennyi eljárásban kötelesek biztosítani az elektronikus ügyintézést.

A koronavírus okozta járvány miatt kihirdetett veszélyhelyzet alatt az elektronikus kapcsolattartás zavartalanul működött az új eljárások megindításától kezdve a már folyamatban lévő eljárásokban történő elektronikus iratbenyújtásig.

V.1. Elektronikus kapcsolattartás a civilisztikai perekben

A civilisztikai peres és nemperes (Vh, Pk) eljárásokban előterjesztett e-beadványok száma arra utal, hogy az elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezett felek is egyre szívesebben választják ezt a kapcsolattartási formát a papír alapon történő benyújtás helyett.

A **civilisztikai perekben** benyújtott beadványok (kezdőirat + utóirat) száma:

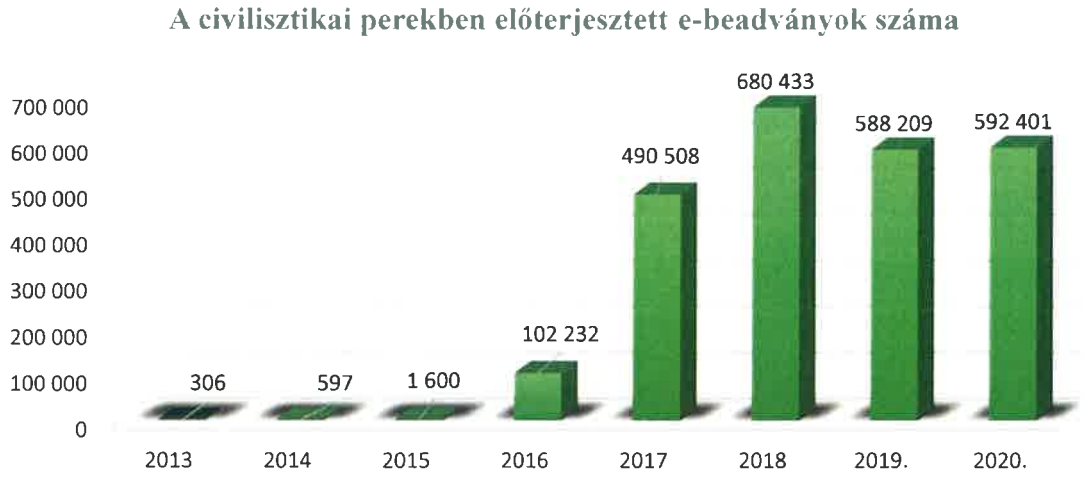

A **civilisztikai perekben** előterjesztett **elektronikus kezdőiratok** száma:

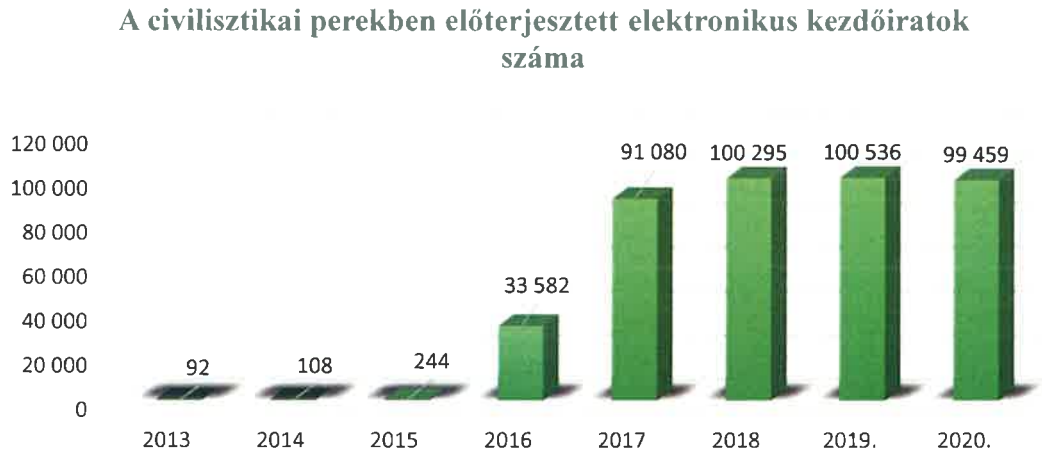

A **civilisztikai nemperes eljárásokban** (Vh., Pk.) **197 795 db elektronikus beadvány** érkezett 2020-ban a bíróságokra, ebből kezdőirat **176 643** db volt.

Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény rendelkezései értelmében 2020. április 1. napjával megszűntek a közigazgatási és munkaügyi bíróságok. Hatáskörüket első fokon munkaügyekben a törvényszékek, közigazgatási ügyekben 8 közigazgatási kollégiummal rendelkező törvényszék és meghatározott ügyek tekintetében a Kúria vette át, az így megváltozott hatásköri szabályokhoz igazodóan a rendszer informatikai felkészítése és az ügyfelek folyamatos tájékoztatása a változásokról megtörtént.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény új eljárásként vezette be a Kúrián a jogegységi panasz eljárást, amely 2020. július 1. napján vagy azt követően meghozott kúriai határozattal szemben kezdeményezhető, ezzel kapcsolatban a kérelem benyújtására két új űrlap került rendszeresítésre.

V.2. Elektronikus kapcsolattartás a csőd- és felszámolási eljárásokban

A csődeljárásokban 2015. január 1-jétől az adós részéről kötelező az elektronikus kapcsolattartás. A felszámolási eljárásokban 2016. július 1-jétől kötelező az elektronikus kapcsolattartás.

A csőd- és felszámolási eljárásokban előterjesztett e-beadványok számának alakulása:

A csőd- és felszámolási elájárásokban előterjesztett e-beadványok számának alakulása

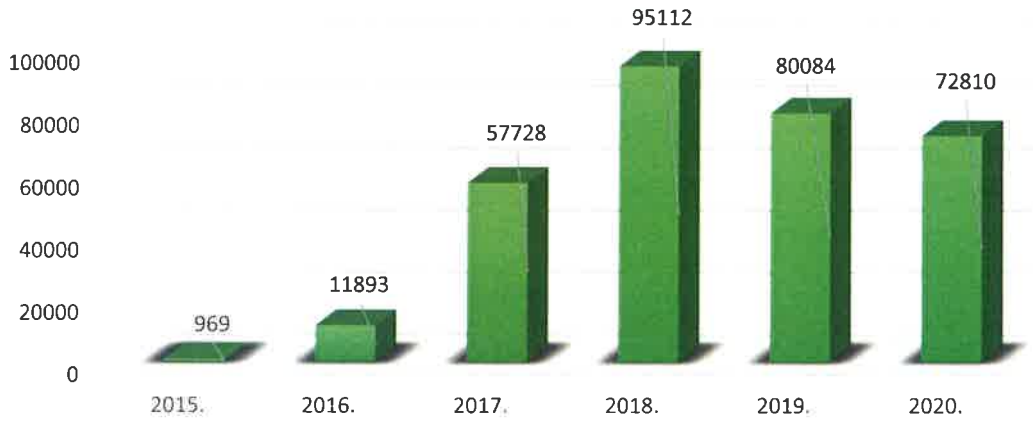

V.3. A civil szervezetek nyilvántartásának elektronizálása

V.3.1. Elektronikus kapcsolattartás a civil szervezetek nyilvántartási eljárásában

2015. január 1. napjával került bevezetésre a bíróságokon a Civil Integrált Információs Rendszer (CIIR), mely révén lehetővé vált az elektronikus kommunikáció a civil nyilvántartási eljárásokban, amely azóta is folyamatosan fejlesztés alatt áll.

A hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus tértivevényről szóló 2009. évi LII. törvény módosításnak megfelelően a CIIR rendszerben kialakításra került 2020. évben az elektronikus tértivevény kezelés.

A tárgyidőszakban a Rendelkezési Nyilvántartás adatainak lekérdezését is lehetővé tevő informatikai továbbfejlesztés is megvalósításra került, továbbá a bíróságoktól érkező gyakorlati tapasztalatokra figyelemmel a hirdetményi közzététel és a papír alapú kiadmányozás funkció is módosításra, illetve bővítésre került.

Az országos adatokat figyelembe véve **2020.** évben **95 481 db** iratot (kezdő- és utóiratot) nyújtottak be a civil nyilvántartási eljárások során, melyből **36 792 db elektronikus úton** érkezett.

A civil szervezetek nyilvántartási eljárásaiban országosan érkezett iratok száma 2020. évben

V.3.2. Civil szervezetek beszámolói

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény alapján a civil szervezetek a tárgyévi beszámolójukat a következő év május 31. napjáig küldik meg az OBH-ba közzététel céljából. 2015. január 1. napjától az elektronikus eljárásra kötelezett szervezet ezt kizárólag elektronikus úton, az ún. Ügyfélkapun keresztül teheti meg, 2017. március 1. napjától a közalapítvány is. Az elektronikus eljárásra nem kötelezettek választhatnak a papír alapú vagy az elektronikus eljárás közül.
2020. évben összesen **65 014 db beszámoló érkezett** az OBH-ba, melynek 92 %-a elektronikus úton került beküldésre.

V.4. Elektronikus kapcsolattartás a büntetőeljárásokban

A büntető- és szabálysértési eljárásokban a nyomozó hatóság, az ügyész, a bíróság, a büntetés-végrehajtási szervek, valamint más állami szervek kötelezően elektronikus úton tartják a kapcsolatot. Ugyancsak kötelező a védőknek, valamint bármely eljárási szereplő jogi képviseletében eljáró ügyvédeknek az ügyben az elektronikus kapcsolattartás, míg a természetes személyek részére az elektronikus út választható.

Az OBH az elektronikus kapcsolattartást választó és az arra kötelezett szervek, személyek által használandó ÁNYK nyomtatványokat folyamatosan aktualizálja.

A bíróságokra

- büntetőügyekben **391 750 elektronikus irat** érkezett, melyből 106 650 kezdőirat, 285 100 utóirat:

Büntetőügyben érkezett elektronikus iratok száma 2020. évben

- szabálysértési ügyekben **278 122 elektronikus irat** érkezett, melyből 232 051 kezdőirat, 46 071 utóirat volt.

A veszélyhelyzettel összefüggésben kihirdetett új bűncselekmények és szabálysértések bevezetése a BIR-O programba megtörtént, a rendkívüli intézkedések kapcsán a kormányrendeletekben kihirdetett valamennyi büntetőeljárásjogi szabály gyakorlatba történő átültetése megtörtént, a bíróságok munkájában, a BV intézetekkel, az ügyészséggel és a nyomozóhatóságokkal történő kapcsolattartásban, együttműködésben fennakadás nem volt.

Az OBH illetékes szakterületeinek képviselői a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, az Igazságügyi Minisztérium, valamint a Legfőbb Ügyészség munkatársaival kialakították a Központi Bűnjelnyilvántartó Rendszer (KBR) struktúráját, elkészítették a kialakítandó rendszer specifikációját, amely munkába több törvényszék bűnjelkezelőjét is bevonták.
Az OBH a KBR rendszer éles működését megelőzően a KBR migrációt is elvégezte a Forrás Bűnjel programjából.

Az újonnan kihirdetésre került bűncselekményi és szabálysértési ügytárgyak és értékek folyamatosan frissítésre kerültek a BIR-O programban.
Az OBH a 2021. január elsején hatályba lépő, a büntetőeljárásról szóló törvény és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. XLIII. törvény bevezetése kapcsán felmerülő, a bírósági integrált ügyviteli rendszerben átvezetendő értékeket a BIR-O program fejlesztése folytán az OBH elvégezte, ehhez kapcsolódóan a szükséges űrlapokat frissítette

V.5. Távmeghallgatási rendszer

Az országos szintű távmeghallgatási rendszer kiépítésével a tárgyidőszakban már valamennyi ügyszakban biztosított a használatának lehetősége.

A távmeghallgatási technikát igénybe véve 2020. évben **20 569 távmeghallgatást** bonyolítottak le a bíróságok, és ezzel 16 197 vádlottat, 1 851 szabálysértési eljárás alá vont személyt, 1 138 tanút hallgattak meg számos szakértő, alperes és felperes mellett.

A távmeghallgatási rendszer egyik legfontosabb előnye az ügyfelek bíróság előtti megjelenésével járó idő és költség csökkentése. A rendszer bővítése hosszútávon hathatósan hozzájárul a bírósági eljárások időszerűségi mutatóinak javulásához, az eljárások transzparenciájának növekedéséhez, a bíróságok szolgáltató jellegének erősítéséhez. Mindezeken túl a fogvatartottak szállításával járó biztonsági kockázatok nagymértékben csökkenthetők, a védelemben részesítendő személyek biztonsága garantálható.

A veszélyhelyzetben az elektronikus ügyintézés nem csak az e-kapcsolattartásra korlátozódott, hanem a távmeghallgatási rendszernek köszönhetően a távollévő személyek között is lehetővé tette az eljárási események megtartását.

A társszervekkel való kapcsolattartás eszközeként is szolgáló távmeghallgatási rendszer további bővítéséről határozott az OBH elnöke, amelynek folytán elkezdődött az újonnan beszerzendő mobil eszközök kapcsán az igények felmérése.

V.6. A cég ügyszak elektronikus ügyintézése

Az országos adatokat figyelembe véve 2020. évben cégbejegyzési és változásbejegyzési kérelem **232 130** darab, míg cégtörvényességi eljárás megindítására vonatkozó kérelem **41 020** darab érkezett.

A járványügyi helyzetre tekintettel 2020. márciusában az **E-cég betekintő felületen** közvetlenül elvégezhető keresések - cégjegyzékszám alapján kereshető és megtekinthető nyilvános cégiratok – száma napi 5 db helyett 100 db-ra emelkedett.

V.7. Elektronikus illetékfizetés

Az elektronikus bírósági eljárásokban az ügyfelek az illetékfizetési kötelezettségüket 2020. évben is elsődlegesen a bíróságok Magyar Államkincstárnál vezetett illeték-bevételi számlájára történő átutalással, illetőleg az Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszer (EFER) használatával teljesítették.

V.8. A beszédfelismerő és - leíró szoftverek

A zárszámadással érintett időszakban a bíróságokon összesen **884 db** beszédleírót használtak, köztük Global Speech Notes és SpeechTex-Voxerver eszközöket.

A használati adatok alapján a felhasználók kezdő (1 óra alatti használati idő), haladó (1-10 óra közötti használati idő) és profi (10 óra feletti használati idő) kategóriába sorolhatóak.

Az eszközök vonatkozásban továbbra is a Zalaegerszegi Törvényszék látta el az országos koordinátori feladatokat.
A felhasználók kérdéseinek, észrevételeinek, esetleges hibabejelentéseinek kezelése a saját fejlesztésű Helpdesk rendszeren keresztül történt az érintett időszakban is.

V.9. Gondnokoltak Országos Nyilvántartásához kapcsolódó fejlesztések

A **gondnokoltak** nyilvántartásában 2020. év végén **53 838** gondnokság alá helyezett személy volt, **előzetes jognyilatkozatot** ugyanezen időszak alatt **23** személy tett.

2020. évben a nyilvántartásból **49 166** db külsős lekérdezés (rendőrkapitányságok, közjegyzők stb.) történt az OBH által kialakított külső betekintő portál, a Webgondnokolt rendszer segítségével.

Az OBH kiemelt figyelmet fordított arra, hogy a Nemzeti Választási Iroda által – többek között – a gondnokoltak nyilvántartásában lévő, választójoggal nem rendelkező személyekből összeállított névjegyzéke pontos adatokat tartalmazzon.

V.10. Általános Meghatalmazások Nyilvántartása

A bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról szóló 2017. évi XLIII. törvény (Ánytv.) 2018. január 1. napján lépett hatályba. A törvény rendelkezéseinek megfelelően az OBH saját fejlesztés keretében kialakította az Általános Meghatalmazások Nyilvántartása (Nyilvántartás) programot.

A törvény rendelkezései alapján a Nyilvántartást elektronikusan kell vezetni, ennek vezetésére és az adatszolgáltatás teljesítésére szolgáló informatikai alkalmazást az OBH elnöke működteti.

A törvény végrehajtására kiadott, a bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásának részletes szabályairól szóló 17/2017. (XII.15.) IM rendelet alapján a Nyilvántartásból adatszolgáltatás igényelhető, a kérelem postai, illetve elektronikus úton az ügyfélkapun keresztül, valamint személyesen terjeszthető elő az OBH-hoz.

A **Nyilvántartásba** a törvényszékek által 2020. évben **440 db** általános meghatalmazás került bejegyzésre. A Nyilvántartás 2020. év végén összesen **3 126** db általános meghatalmazást tartalmazott.

V.11. Elektronikus ügyintézési szolgáltatások

A Digitális Bíróság projekt eredményeként 2020. január 1. napjától üzembehelyezésre került az **Ügyfél Iratbetekintő Rendszer (ÜIR),** amely segítségével az ügyfelek a digitális iratokhoz távolról, online, ingyenesen, bármikor hozzáférhetnek.

A zárszámadással érintett évben országosan **1 922 db betekintési kérelem érkezett**, és **16 217 alkalommal** történt digitális akta betekintés.

A **Lajstromirodai Betekintő Rendszer (LIR)** használatával az ügyfelek a bírósági kezelőirodákon bármely bíróság e-aktáját az ott kihelyezett informatikai eszköz segítségével megtekinthetik, a rendszer használatával 2020. évben **206 db akta megnyitás** történt.

VI. Az igazságszolgáltatási tevékenységhez kapcsolódó egyéb feladatok

VI.1. Bírósági közvetítés

Az OBH célja 2020-ban is az volt, hogy mind a polgári, mind pedig – 2018. január 1-től – a közigazgatási perrendtartásban szereplő alternatív vitarendező eljárás, a bírósági közvetítés tovább működjön és erősödjön, elsősorban a személyi állomány, valamint a tárgyi feltételek tekintetében. A bírósági közvetítői eljárásokat illetékmentesen és óradíj fizetése nélkül, folyamatosan igénybe tudják venni a felek a bíróságon zajló peres és nemperes alapügyükhöz kapcsolódóan. A bírósági közvetítői rendszer több mint nyolcéves működésének eredményeképpen a nemzetközi szakmai standardoknak megfelelően és időszerűen biztosították a nagyobb bíróságok az eljárások lefolytatását az arra alkalmassá tett helyiségekben.

A bírósági közvetítés elfogadottságát, a bíróságoknak a jogintézmény működtetésével és fejlesztésével kapcsolatos munkáját az alábbi adatok mutatják:

- A jogintézmény bevezetésének 2012. év végi kezdetétől 2020. év végéig összesen 5 981 bírósági közvetítői eljárást folytattak le hazánkban bírósági közvetítők, amelyeknek több mint a felében, összesen 3 023 eljárásban megállapodást kötöttek a felek.
- Az új Polgári perrendtartás bevezetésének hatásaként – a polgári bírósági ügyek számához igazodóan –, 2018. második félévétől a bírósági közvetítői ügyek és a lefolytatott eljárások száma csökken.

Míg 2019-ben 1141 ügyet fejeztek be, amelyekben 746 eljárást folytattak le, addig 2020-ban 873 ügyet fejeztek be (24 %-os csökkenés), amelyek közül 561-ben folytattak le bírósági közvetítői eljárást (25 %-os csökkenés).

2020. december 31-én – az új kijelölésekre és a kijelölések megszűnésére való tekintettel –, 141 bírósági közvetítésre kijelölt bíró és titkár volt a hazai bírósági rendszerben.

VI.2. Gyermekjogi Kabinet

Az Országos Bírósági Hivatal elnökét az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a gyermekbarát igazságszolgáltatásról szóló iránymutatásával összefüggésben szükségessé vált szabályozás kialakításában – a 63.SZ/2020. (V.20.) OBHE határozat alapján – Gyermekjogi Kabinet segíti.

A Kabinet a bírósági eljárások során a gyermekek jogainak – köztük a tájékoztatáshoz, a képviselethez, a részvételhez és a védelemhez való jognak – a gyermek érettségi és értelmi szintjének, valamint az ügy körülményeinek megfelelő, teljes mértékű biztosítása érdekében igazgatási intézkedéseket megalapozó javaslatokat és véleményeket készít.

A Kabinet tevékenysége során főként a bírák képzését, a társszervekkel való együttműködést és a bíróságok gyermekvédelmi jelzőrendszerben betöltött szerepének erősítését helyezi előtérbe.

Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága gyermekbarát igazságszolgáltatásról szóló iránymutatásában rögzítetteknek is megfelelően, 2020. év végén 61 bírósági épületben összesen 64 olyan gyermekmeghallgató szoba, illetve gyermek meghallgatására alkalmas helyiség működött, ami lehetővé tette a bírósági eljárásban érintett gyermekek életkoruk, speciális szükségleteik, érettségük és értelmi szintjük figyelembevétele és lehetséges kommunikációs nehézségeik szem előtt tartása melletti kezelését, valamint megfélemlítéstől mentes, a gyermek iránt érzékeny környezetben történő meghallgatását.

VI.3. Tanúgondozás és áldozatvédelem

A tanúgondozás célja, hogy a tanúként idézett személyek számára megfelelő tájékoztatást adjanak jogaikról és kötelezettségeikről.

A bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló, 2005. évi CXXXV. törvény 4. § (5) bekezdésének rendelkezése szerint a bírósági tárgyalásra idézett tanú a megfelelő tájékoztatás érdekében bírósági tanúgondozóhoz, a bíróság olyan ügyintézőjéhez fordulhat, aki a tanú részére külön jogszabályban meghatározott módon felvilágosítást ad a tanúvallomás megtétele, az ehhez szükséges bírósági megjelenés elősegítése érdekében. A tanúgondozás a bíróságra tanúként idézett személyek részére nyújtott, a fenti jogszabályi kötelezettségen nyugvó, megfelelő és közérthető tájékoztatást biztosító szolgáltatás, melyet a bíróság ügyintézői (a tanúgondozók) végeznek.

Az Európai Parlament és a Tanács 2012/29/EU Irányelve (2012. október 25.) a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (Irányelv) 19. cikke Az áldozat és az elkövető közötti kapcsolat elkerüléséhez való jog keretében rögzíti a tagállamok azon kötelezettségét, miszerint az új bírósági épületekben az áldozatok elkülönített helyiségek történő várakozásának lehetőségét biztosítani kell.

Az áldozatvédelem a bírósággal kapcsolatba kerülő áldozatok hatékony támogatását szolgáló feladat, melynek kereteit az Irányelv és az eljárási törvények adják.

A tanúgondozók feladata elsődlegesen a közérthető és teljeskörű tájékoztatás megadása az érdeklődő ügyfelek részére, a bíróságon való megjelenés és a tanúzási kötelezettség teljesítésének támogatása, de az elkülönített várakoztatás megszervezésében és lebonyolításában is jelentős szerepet kapnak.

A bíróságokon az elkülönített várakozást ún. tanúszoba, a gyermek-meghallgató szoba vagy a bírósági közvetítésnek helyet adó helyiség, illetve egyéb megoldások, például: üres tárgyalóterem, irodahelyiség, ügyfélcentrum, könyvtár, lezárt folyosószakasz rendelkezésre bocsátásával biztosítják.

VI.6. Ügyfélkapcsolatok

Az OBH egyik stratégiai célja a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése, az állampolgárok információszerzésének megkönnyítése. E cél megvalósítását szolgálják az elektronikus ügyintézés, az ügyfelek részére kidolgozott kérelem- és kereset minták az ügyfélközpontok, valamint az ügyfelek részére szóló bírósági tájékoztató anyagok, és az ügyfél-elégedettség mérés.

Az ügyfélkapcsolat fontos része az ügyfél-elégedettség mérés, mely a bíróságokon 2013-ban kezdődött el. Ennek lényege, hogy az igazságszolgáltatásban részt vevő ügyfelektől

visszajelzést kaphasson a bírósági szervezet arról, hogy mennyire elégedettek a bíróságok működésével (például a kezelő irodán dolgozók felkészültségével, az akadálymentesítéssel, a bíróság épületének állapotával).

VII. Az Országos Bírósági Hivatal európai uniós forrásokból finanszírozott projektjei

VII. 1. Digitális Bíróság projekt

„A bírósági igazgatás további elektronizálása (Digitális Bíróság)" című, KÖFOP-1.0.0.-VEKOP-15-2017-00052 azonosító számú projekt célja a bürokráciacsökkentés, amelynek eredményeként az ügyfelek gyorsabban és kisebb költséggel intézhetik ügyeiket, a bíróságokon pedig csökkennek az adminisztratív terhek, így hatékonyabb munkavégzés biztosítható. Az **Ítélkezést Támogató Rendszer (ÍTR)** 2020. január 1-jétől került üzembehelyezésre.

2019-ben befejeződött az új rendszerek fejlesztése, 2020 év elején az új rendszerhez kapcsolódó tudás elmélyítése érdekében újabb **oktatássorozat** került megszervezésre, amelyen

- az informatikai vezetők és bírósági intézményben dolgozó informatikusok 2 napon át,
- 305 fő lajstromirodai munkatárs, 13 csoportban 2 héten keresztül, és
- 330 fő anonimizálást végző kulcsfelhasználó, 12 csoportban, 2 héten keresztül vehetettek részt.

A bírósági eljárások iratainak elektronizálásáról szóló eredmény a zárszámadás V.10. pontjában, az elektronikus ügyintézési szolgáltatások részben található.

VII.2. Épületkorszerűsítési projektek

A **KEHOP keretében** az OBH két projekt („Bírósági épületek energetikai fejlesztése" valamint „Bírósági és ügyészségi épületek energetikai fejlesztése") megvalósítása során az ország több pontján épületkorszerűsítéseket hajt végre összesen 1,7 milliárd forint felhasználásával. A fejlesztés **az energiahatékonyság javítására irányul**, célja **a bíróságok és az ügyészségek által használt épületek energiafelhasználásának csökkentése, a hatékonyság javítása**.

2019 év végéig befejeződött a Pécsi Ítélőtábla és Törvényszék közös épületének fejlesztése, melynek során mintegy 274 millió forint felhasználásával a nyílászárók részleges cseréjére, árnyékolására, az épület homlokzatainak hőszigetelésre, napelemek telepítésére, valamint a fűtési és hűtőrendszer modernizációjára került sor.

2020. évben a bajai és komlói járásbíróságok épületei esetében kiírt közbeszerzési eljárások eredményesen zárultak, a kivitelezési munkák 2020. októberében megkezdődtek.
Az energetikai korszerűsítés érinti még az Egri Járásbíróság, Ózdi Járásbíróság, Nyíregyházi Törvényszék (itt két épület érintett) és a Gyulai Törvényszék épületeit. 2020. évben elkészült mind az öt épület kiviteli tervdokumentációja, a kivitelezés megkezdése a közbeszerzési eljárások lefolytatását követően 2021. őszén tervezett.

Fentieken túl 2020. októberében megkezdődtek a Gödöllői Járásbíróság épületének teljes rekonstrukciójára és bővítésére irányuló kivitelezési munkák is.
Ráckeve Város Önkormányzata lebonyolításában befejeződtek az új Ráckevei Járásbíróság épületének építési munkái, az OBH lebonyolításában a Magyar Igazságügyi Akadémia épülete „C" szárnyának belső átalakítása.

2. A Bíróságok fejezet 2020. évi költségvetési előirányzatainak felhasználása

Az Országgyűlés a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvényben a VI. Bíróságok fejezet részére az alábbiakban ismertetett előirányzatokat fogadta el:

1.1. Támogatás	122 656,3 millió Ft
1.2. Bevétel	2 258,1 millió Ft
1.3. Kiadás	124 914,4 millió Ft

Bíróságok fejezet 2020. évi költségvetési előirányzatainak változása

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	*Kiadásból személyi juttatás*	Létszám
2019. évi LXXI. törvény szerinti előirányzat	**124 914,4**	**2 258,1**	**122 656,3**	**78 193,8**	**11 473**
Módosítások jogcímenként					
1602/2020 (IX.28.) korm.hat. honvédelmi kiadásokra	3,0		3,0		
Minimálbér és garantált bérminimum emelésre kapott előirányzati többlet 1497-2/2020.PM, 1497-5/2020.PM	65,6		65,6	56,3	
2020. évi kompenzációra kapott előirányzati többlet 5630-2/2020.PM, 5630-5/2020.PM	30,9		30,9	26,6	
Bírói illetményemelésre kapott előirányzati többlet (Bjt.) 4297-2/2020.PM, 4297-5/2020.PM	6 307,9		6 307,9	5 422,5	
Bevételi többlet	1 373,1	1 373,1		548,6	
Európai Uniós és hazai pályázatok előirányzati többlete	113,7	113,7		25,5	
Intézményi bevétel a VI. Bíróságok 3. cím fejezeti kezelésű előirányzatokból (2019. évi maradvány)	3 844,6	3 844,6			
Előirányzat maradvány igénybevétele	10 268,6	10 268,6		567,3	
Költségvetési támogatás	7 276,7		7 276,7	4 998,2	
Átcsoportosítás intézményi előirányzatra	-7 144,9		-7 144,9	-1 561,9	
2020. évi módosított előirányzat	**147 053,6**	**17 858,1**	**129 195,5**	**88 276,9**	**11 063**

Az előirányzatok és azok teljesítésének alakulása

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	2019. évi tény	2020. évi eredeti előirányzat	2020. évi törvényi módosított előirányzat	2020. évi módosított előirányzat	2020. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	millió forintban, egy tizedessel					%-ban	
Kiadás	143 355,1	124 914,4	124 914,4	147 053,6	145 440,8	101,5	98,9
ebből: személyi juttatás	82 158,6	78 193,8	78 193,8	88 276,9	88 199,1	107,4	99,9
Bevétel	5 302,7	2 258,1	2 258,1	7 589,5	7 589,5	143,1	100,0
Támogatás	127 973,5	122 656,3	122 656,3	129 195,5	129 195,5	101	100,0
Költségvetési maradvány	20 347,5			10 268,6	10 268,6	50,5	100,0
Létszám (fő)	11 109	11 473			11 063	99,6	

A kiadások 2020. évi módosított előirányzat-növekedése egyrészt a kormányhatározatok alapján biztosított többlettámogatás (a minimálbér és garantált bérminimum emelkedés, központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2020. évi kompenzációja, 2020. évi bírói illetményemelésre kapott elszámolás utáni többlet), bevételi többlet, valamint a jogszabály által megengedett címek közötti előirányzat átcsoportosítás eredménye.

2.1. *1. cím Bíróságok*

Az *1.cím Bíróságok* 2020. évi költségvetési előirányzatainak változása

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	*Kiadásból személyi juttatás*	Létszám
2019. évi LXXI. törvény szerinti előirányzat	**114 054,4**	**2 066,1**	**111 988,3**	**73 801,9**	**11 144**
Módosítások jogcímenként					
1602/2020 (IX.28.) korm.hat. Honvédelmi kiadásokra	3,0		3,0		
Minimálbér és garantált bérminimum emelésre kapott előirányzati többlet 1497-2/2020.PM, 1497-5/2020.PM	65,6		65,6	56,3	
2020. évi kompenzációra kapott előirányzati többlet 5630-2/2020.PM, 5630-5/2020.PM	28,9		28,9	24,8	
Bírói illetményemelésre kapott előirányzati többlet (Bjt.) 4297-2/2020.PM, 4297-5/2020.PM	5 600,6		5 600,6	4 819,7	
Bevételi többlet	1 254,5	1 254,5		512,4	
Európai Uniós és hazai pályázatok előirányzati többlete	113,7	113,7		25,5	
Intézményi bevétel a VI. Bíróságok 3. cím fejezeti kezelésű előirányzatokból (2019. évi maradvány)	3 844,6	3 844,6			
Előirányzat maradvány igénybevétele	6 177,8	6 177,8		567,3	
Költségvetési támogatás	6 794,3		6 794,3	4 772,4	
2020. évi módosított előirányzat	**137 937,4**	**13 456,7**	**124 480,7**	**84 580,3**	**10 770**

Az *1. cím Bíróságok* 2020. évi előirányzatai és azok teljesítésének alakulása

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	2019. évi tény	2020. évi eredeti előirányzat	2020. évi törvényi módosított előirányzat	2020. évi módosított előirányzat	2020. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	millió forintban, egy tizedessel					%-ban	
Kiadás	138 265,3	114 054,4	114 054,4	137 937,4	136 453,5	98,7	98,9
ebből: személyi juttatás	79 163,7	73 801,9	73 801,9	84 580,3	84 503,3	106,7	99,9
Bevétel	4 892,2	2 066,1	2 066,1	7 278,9	7 278,9	148,8	100,0
Támogatás	120 720,4	111 988,3	111 988,3	124 480,7	124 480,7	103,1	100,0
Költségvetési maradvány	18 830,5			6 177,8	6 177,8	32,8	100,0
Létszám (fő)	10 827	11 144			10 770	99,5	

2.1.1. A költségvetési támogatás

A költségvetési támogatás az eredeti előirányzathoz képest **12 492,4 millió forinttal** nőtt. A növekedés a garantált bérminimum és minimálbér-növekedésből, a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2020. évi kompenzációjából, 2020. évi bírói illetményemelésre

kapott elszámolás utáni többletből, valamint a 1602/2020. (IX.28.) számú Kormányhatározat alapján a 2020. évi honvédelmi-igazgatási feladatok finanszírozására biztosított előirányzatból származik.

2.1.2. A saját bevételek teljesítése

A saját bevételek teljesítése és a 2019. évi előirányzat-maradványok felhasználása összesen **13 456,7 millió Ft,** amelyből:

– működési célú tám. államháztartáson belülről	901,8 millió Ft
– felhalmozási célú tám. államháztartáson belülről	3 056,5 millió Ft
– közhatalmi bevétel	2 967,2 millió Ft
– működési bevétel	289,9 millió Ft
– felhalmozási bevétel	12,7 millió Ft
– felhalmozási célú átvett pénzeszköz	50,8 millió Ft
– előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele	6 177,8 millió Ft

2.1.3. A kiadási előirányzat teljesítése

A kiadási előirányzat teljesítése **136 453,5 millió Ft**, amelyből:

– személyi juttatások	84 503,3 millió Ft
– munkaadókat terhelő járulékok és a szoc. hozzájárulási adó	14 688,9 millió Ft
– dologi kiadások	21 056,2 millió Ft
– ellátottak pénzbeli juttatásai	14,1 millió Ft
– egyéb működési célú kiadások	5 186,2 millió Ft
– felhalmozási kiadások	11 001,1 millió Ft
– egyéb felhalmozási célú kiadások	3,7 millió Ft

2.1.3.1. Személyi juttatások

A személyi juttatások a legnagyobb részarányt képviselő kiemelt előirányzat a kiadásokon belül. A 2020. évi eredeti előirányzat 73 801,9 millió forint, míg a felhasznált összeg 84 503,3 millió forint, amely az **összes kiadás 61,9 %-a.**

A személyi juttatásokon belül a foglalkoztatottak személyi juttatásaira teljesített kiadás **83 869,0 millió** forint, amely tartalmazza a Bjt. és az Iasz. alapján kifizetendő illetmények, a jogszabályi változásból eredő többletek, a kötelező előresorolások összegét, a készenléti, az ügyeleti, a helyettesítési díj, a túlóra, a jubileumi jutalom, a napidíj, a közlekedési költségtérítés összegét, valamint a bíráknak járó cafeteria rendszer keretén belül biztosított személyi juttatásokat.

A **külső személyi juttatásokra kifizetett összeg 634,3 millió** forint, amely különösen az ítélkezésben, illetve a bírói eljárásban közreműködő ülnökök, szakértők, tanúk, a képzésben részt vevők megbízási díja, a felmentési idejét töltő munkavállalók részére a munka alóli tényleges felmentési időre kifizetett felmentési illetmény összegét tartalmazza.

2.1.3.2. A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó

A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó eredeti előirányzata 14 924,5 millió forint, a **teljesített előirányzat 14 688,9 millió forint.** Az alacsonyabb teljesítés oka a szociális hozzájárulási adó – jogszabályból eredő – 1,5 százalékpontos csökkenése.

2.1.3.3. Dologi kiadások

A dologi kiadások eredeti előirányzata 18 527,2 millió forint, amely a saját bevételi többletek összegével és a kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítással 21 742,3 millió forintra növekedett, így az előirányzat változás +3 215,1 millió forint.
A teljesítés 21 056,2 millió forint, amely a módosított előirányzat 96,8 %-a.

2.1.3.4. Felhalmozási kiadások

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	2020. évi előirányzat		2020. évi teljesítés
	eredeti	módosított	
Beruházás	6 519,8	10 518,6	9 825,3
Felújítás	266,0	1 183,6	1 175,8
Felhalmozási kiadások összesen	**6 785,8**	**11 702,2**	**11 001,1**

Az eredeti előirányzat év közben 4 916,4 millió forinttal növekedett. Ennek oka az előző évi intézményi maradványok felhasználása, valamint a fejezeti kezelésű előirányzatokból átcsoportosított igazságszolgáltatás beruházási előirányzat összege.

Az **beruházások előirányzati sor** teljesítése 9 825,3 millió forint, amely többek között magában foglalja:
- a Balatonszemes Oktatási Központ kivitelezési munkálatainak,
- a MIA épület „C" épületszárnyának belső átalakítási munkálatainak,
- az Érdi Járásbíróság új épület-beruházásának,
- a Kaposvári Törvényszék felújítási munkálatainak és
- a bírósági épületek energetikai korszerűsítésének kiadásait.

A **felújítási előirányzatok** teljesítése 1 175,8 millió forint.

2.1.3.5. Egyéb működési célú kiadások

A sorra eredeti előirányzat tervezése nem történt, a módosított előirányzat összege 5 186,2 millió forint, amely teljes egészében teljesült. A 2019. évi szabad maradvány befizetése (5 180,9 millió forint), illetve nemzetközi kötelezettségekre, államháztartáson belüli támogatásokra történő kifizetések realizálódnak ezen a kiemelt előirányzaton.

2.1.4. A 2020. évi előirányzat-maradvány alakulása

A 2020. évi előirányzat-maradvány összege **1 483,9 millió** forint, amelyből 618,7 millió forint kötelezettségvállalással terhelt. A kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány összege 865,2 millió forint, amelynek beutalása a Központi Maradvány-elszámolási Alap számlájára megtörtént a 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet alapján.

2.1.5. Az *1. cím Bíróságok* 2020. évi összevont mérlegfőösszegének értéke 99 569,4 millió forint, mely az előző évi értékhez képest 0,7%-kal emelkedett. A saját tőke mérleg értéke 62 024,6 millió forint.

Az adott kölcsönök állományában a bírák és igazságügyi alkalmazottak részére nyújtott lakáscélú támogatás szerepel, amelynek év végi állománya 3,7 millió forint. A folyósított kölcsönök fedezetét a befolyó törlesztő részletek biztosították.

2.2. *2. cím Kúria*

A *2. cím Kúria* 2020. évi költségvetési előirányzatainak változása

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	*Kiadásból személyi juttatás*	Létszám
2019. évi LXXI. törvény szerinti előirányzat	**3 715,1**	**192,0**	**3 523,1**	**2 830,0**	**329**
Módosítások jogcímenként					
2020. évi kompenzációra kapott előirányzati többlet 5630-2/2020.PM, 5630-5/2020.PM	2,0		2,0	1,8	
Bírói illetményemelésre kapott előirányzati többlet (Bjt.) 4297-2/2020.PM, 4297-5/2020.PM	707,3		707,3	602,8	
Bevételi többlet	118,6	118,6		36,2	
Előirányzat maradvány igénybevétele	5,0	5,0			
Költségvetési támogatás	482,4		482,4	225,8	
2020. évi módosított előirányzat	**5 030,4**	**315,6**	**4 714,8**	**3 696,6**	**293**

A 2. *cím Kúria* 2020. évi előirányzatai és azok teljesítésének alakulása

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	2019. évi tény	2020. évi eredeti előirányzat	2020. évi törvényi módosított előirányzat	2020. évi módosított előirányzat	2020. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	millió forintban, egy tizedessel					%-ban	
Kiadás	4 471,0	3 715,1	3 715,1	5 030,4	5 020,6	112,3	99,8
ebből: személyi juttatás	2 994,9	2 830,0	2 830,0	3 696,6	3 695,8	123,4	100,0
Bevétel	339,4	192,0	192,0	310,6	310,6	91,5	100,0
Támogatás	3 731,9	3 523,1	3 523,1	4 714,8	4 714,8	126,3	100,0
Költségvetési maradvány	404,7			5,0	5,0	1,2	100,0
Létszám (fő)	282	329			293	103,9	

2.2.1. A költségvetési támogatás

A költségvetési támogatás az eredeti előirányzathoz képest **1 191,7 millió forinttal** nőtt. A növekedés a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2020. évi kompenzációjának, bírói illetményemelésre kapott elszámolás utáni többletnek, valamint irányítószervi hatáskörben, az év közben felmerülő feladatellátásra biztosított előirányzatoknak az összege.

2.2.2. A saját bevételek teljesítése

A saját bevételek teljesítése és a 2019. évi előirányzat-maradványok felhasználása összesen **315,6 millió Ft**

ebből:

- működési bevétel 310,4 millió Ft
- felhalmozási bevétel 0,2 millió Ft
- előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele 5,0 millió Ft

A tervezett kiadások fedezetét az előző évekhez hasonlóan nagyobb részt a költségvetési támogatás biztosította (93,9%). 2020. évben a Kúriának 118,4 millió forint működési bevételi többlete keletkezett. A saját bevétel túlnyomó része az épület üzemeltetéséhez kapcsolódóan

továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások ellenértékének, illetve a Legfőbb Ügyészség és a Fővárosi Ítélőtábla részére épületüzemeltetési szolgáltatás ellentételezéseként kiszámlázott átalánydíjak teljesítéséből, továbbá a „Kúriai Döntések" című kiadványból befolyt bevétel elszámolásából adódott.

A Kúria felhalmozási bevételét informatikai eszközök értékesítéséből származó 0,2 millió forint képezte.

2.2.3. A <u>kiadási előirányzat teljesítése</u> 5 020,6 millió Ft.

A kiadási előirányzat teljesítése kiemelt előirányzatonként:

- személyi juttatások	3 695,8 millió Ft
- munkaadókat terhelő járulékok és a szoc. hozzájárulási adó	571,7millió Ft
- dologi kiadások	287,4 millió Ft
- egyéb működési célú kiadások	2,6 millió Ft
- felhalmozási kiadások	463,1 millió Ft

2.2.3.1. Személyi juttatások

A személyi juttatások a legnagyobb részarányt képviselő kiemelt előirányzat a kiadásokon belül. A 2020. évi eredeti előirányzat 2 830,0 millió forint, míg a felhasznált összeg 3 695,8 millió forint, amely az **összes kiadás 73,6 %-át képezi.** A személyi juttatásokra fordított kiadás az előző évi tényadatokhoz képest 23,4%-os növekedést mutat. A személyi juttatások növekedésben jelentős szerepet játszott a bírák tekintetében a 2020. január 1-től hatályos új bértábla szerinti besorolás illetménytöbblete. Továbbá többletkiadást eredményezett a szervezeti rendszer átalakításával összefüggő, 2020. évben rendszeresített és betöltött álláshelyek finanszírozása.

A foglalkoztatottak személyi juttatásaira teljesített kiadás **3 619,1 millió** forint, amely tartalmazza a Bjt. és az Iasz. alapján kifizetendő illetmények, a jogszabályi változásból eredő többletek, a kötelező előresorolások összegét, a készenléti, az ügyeleti, a helyettesítési díj, a túlóra, a jubileumi jutalom, a napidíj, a közlekedési költségtérítés összegét, valamint a bíráknak járó cafeteria rendszer keretén belül biztosított személyi juttatásokat.

A **külső személyi juttatásokra kifizetett összeg 76,7 millió** forint, amely különösen az ítélkezésben, illetve a bírói eljárásban közreműködő szakértők, az oktatásban részt vevők megbízási díját, valamint a reprezentációs kiadások összegét tartalmazza. A teljesítés a Covid-19 járvány miatt elmaradt nemzetközi konferenciák miatt alacsonyabb, mint az eredeti előirányzat 96,1 millió forintos összege.

2.2.3.2. A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó

A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó címen az eredeti előirányzat összege 552,0 millió forint. A Kormányzati és irányító szervi hatáskörű előirányzatmódosítások következtében a módosított előirányzat 571,7 millió forint, a teljesített előirányzat a személyi juttatásokban bekövetkező költségnövekedés hatására 571,7 millió forint, ami 3,5%-kal magasabb, mint az eredeti előirányzat összege.

2.2.3.3. Dologi kiadások

A dologi kiadások fedezetére 2020. évben az elemi költségvetésben 287,1 millió forint került biztosításra, ami 2,6 millió forinttal – a pénzügyi tranzakciós díj eltörléséből adódó költséggel – került a 2019. évi bázishoz képest csökkentésre. Az előirányzat-változásokat figyelembe véve dologi kiadásokra éves szinten 288,4 millió forint állt rendelkezésre, amelyből a pénzügyi teljesítés összege 287,4 millió forint. A 2019. évi dologi kiadási teljesítéshez képest 4,1 %-os

növekedés figyelhető meg, mely az inflációs növekedésen kívül az év közben történt létszámnövekedésből eredő megnövekedett működési kiadásokból keletkezett.

A 2020. évben egyéb működési célú kiadásként került teljesítésre a Kúria nemzetközi szervezetekben betöltött tagsága révén az éves fizetendő nemzetközi tagsági díjak összege (2,0 millió forint), valamint a 2019. évről áthozott maradvány Maradványelszámolási Alapba történő befizetése (0,6 millió forint).

2.2.3.4. Felhalmozási kiadások

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	2020. évi előirányzat		2020. évi teljesítés
	eredeti	módosított	
Beruházás	46,0	239,2	231,2
Felújítás		231,9	231,9
Felhalmozási kiadások összesen	**46,0**	**471,1**	**463,1**

Az eredeti előirányzat évközben 425,1 millió forinttal növekedett, amely az előző évi intézményi maradvány felhasználásából, a saját megtakarítás átcsoportosításából és a fejezeti kezelésű előirányzatok terhére történő előirányzat átcsoportosításból adódik.

A Kúria a 2020. évi elemi költségvetésben felújítási előirányzattal nem rendelkezett, a módosított felújítási előirányzat a 2019. évről kötelezettségvállalással terhelt maradvány, valamint az év során intézményi hatáskörben történő előirányzat-átcsoportosítások összegét tartalmazza. Az évközi előirányzat-módosítások következtében felújításra éves szinten 231,9 millió forint állt rendelkezésre, amely teljes mértékben felhasználásra került.

2.2.4. A 2020. évi előirányzat-maradvány alakulása

Az intézmény 2020. évi maradványa **9,8 millió forint,** amelyből 9,0 millió forint kötelezettségvállalással terhelt. (A kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány összege 0,8 millió forint, amelynek beutalása a Központi Maradvány-elszámolási Alap számlájára megtörtént a 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet alapján.

2.2.5. A *2. cím Kúria* 2020. évi összevont mérlegfőösszegének értéke 2 012,8 millió forint, amely **az előző évi értékhez képest** 13,4 %-os növekedést mutat. A saját tőke mérleg értéke 1 434,4 millió forint.

A befektetett eszközök értéke 223,5 millió forinttal növekedett az előző évihez képest. Az immateriális javak és a tárgyi eszközök után az értékcsökkenés a tényleges használatnak megfelelően időarányosan került elszámolásra. 2020-ban az értékcsökkenés változása 323,8 millió forint.

2.3. *3. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok*

A *3. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok* 2020. évi költségvetési előirányzatainak változása

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	*Kiadásból személyi juttatás*	Létszám
2019. évi LXXI. törvény szerinti előirányzat	**7 144,9**		**7 144,9**	**1 561,9**	**-**
Módosítások jogcímenként					

Előirányzat maradvány igénybevétele	4 085,8	4 085,8			
Átcsoportosítás intézményi előirányzatra	-7 144,9		-7 144,9	-1 561,9	
2020. évi módosított előirányzat	**4 085,8**	**4 085,8**	**0,0**	**0,0**	**-**

A 3. *cím Fejezeti kezelésű előirányzatok* 2020. évi előirányzatai és azok teljesítésének alakulása

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	2019. évi tény	2020. évi eredeti előirányzat	2020. évi törvényi módosított előirányzat	2020. évi módosított előirányzat	2020. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	millió forintban, egy tizedessel					%-ban	
Kiadás	618,8	7 144,9	7 144,9	4 085,8	3 966,7	641,0	97,1
ebből: személyi juttatás		1 561,9	1 561,9				
Bevétel	71,1						
Támogatás	3 521,2	7 144,9	7 144,9				
Költségvetési maradvány	1 112,3			4 085,8	4 085,8	367,3	100,0
Létszám (fő)							

A Bíróságok fejezeti kezelésű előirányzatainak felhasználása az intézményeknél teljesült, ennek következtében az adott célt szolgáló előirányzat átadásra került az intézmények költségvetésébe.

2.3.1 Beruházás

2.3.1.2. Igazságszolgáltatás beruházásai

A bírósági szervezetek vagyonkezelésében és bérletében lévő, jelentős részében felújításra szoruló ingatlanvagyon fenntartásáról, megújításáról évről évre gondoskodni szükséges.

A fejezeti kezelésű Igazságszolgáltatás beruházásai törvényi sor kerete biztosítja a bírósági épületek kisebb felújításait, teljes körű rekonstrukcióit, melyek közül sok, csak több éven áthúzódó beruházás eredményeként tud megvalósulni.

2020. évben folytatódott az intézmények fűtéskorszerűsítése, homlokzati nyílászáró cseréje, külső-belső felújítása.
Épületenergetikai és épületrekonstrukcióval összefüggő feladatok kiadásainak fedezete céljából – a teljesség igénye nélkül – a következő intézmények részesültek előirányzat átadásban:

- Balatonszemes Oktatási Központ új épületének teljeskörű tervezési, ellenőri és kivitelezési munkáira 326,8 millió forint,
- Magyar Igazságügyi Akadémia „C" épületszárnyának belső átalakítására 972,3 millió forint,
- Budapest Környéki Törvényszék 162,2 millió forint,
- Érdi Járásbíróság épületének teljeskörű tervezési, ellenőri és kivitelezési munkáira 1 343,2 millió forint,
- Kaposvári Törvényszék épületfelújításának I-II. üteme 297,8 millió forint.

2.3.2. Kincstári számlavezetési díj kiadásai

Az előirányzatból a fejezeti kezelésben lévő előirányzatoknál jelentkező számlaforgalom után fizetendő díjak, valamint tranzakciós díjak kerültek teljesítésre.

2.3.3 Igazságszolgáltatás működtetése

A fejezeti kezelésű Igazságszolgáltatás működtetése törvényi soron 1 561,9 millió forint állt eredeti előirányzatként rendelkezésre, amely teljes mértékben felhasználásra került. Az előirányzat fedezetet nyújtott minden olyan év közben felmerülő kiadásra, amely a bírósági szervezetrendszer zavartalan működését biztosította és a szakmai feladatok magas színvonalú ellátásához járult hozzá.

I N T É Z M É N Y E K	TÖRZSKÖNYVI AZONOSÍTÓ	HONLAPOK CÍMEI
Kúria	304 001	www.birosag.hu
Fővárosi Ítélőtábla	597 320	www.birosag.hu
Debreceni Ítélőtábla	597 924	www.birosag.hu
Győri Ítélőtábla	597 913	www.birosag.hu
Pécsi Ítélőtábla	597 331	www.birosag.hu
Szegedi Ítélőtábla	597 319	www.birosag.hu
Fővárosi Törvényszék	311 399	www.birosag.hu
Balassagyarmati Törvényszék	311 410	www.birosag.hu
Budapest Környéki Törvényszék	311 409	www.birosag.hu
Debreceni Törvényszék	311 421	www.birosag.hu
Egri Törvényszék	311 432	www.birosag.hu
Győri Törvényszék	311 454	www.birosag.hu
Gyulai Törvényszék	311 465	www.birosag.hu
Kaposvári Törvényszék	311 476	www.birosag.hu
Kecskeméti Törvényszék	311 487	www.birosag.hu
Miskolci Törvényszék	311 498	www.birosag.hu
Nyíregyházi Törvényszék	311 508	www.birosag.hu
Pécsi Törvényszék	311 519	www.birosag.hu
Szegedi Törvényszék	311 520	www.birosag.hu
Székesfehérvári Törvényszék	311 542	www.birosag.hu
Szekszárdi Törvényszék	311 531	www.birosag.hu
Szolnoki Törvényszék	311 553	www.birosag.hu
Szombathelyi Törvényszék	311 564	www.birosag.hu
Tatabányai Törvényszék	311 443	www.birosag.hu
Veszprémi Törvényszék	311 575	www.birosag.hu
Zalaegerszegi Törvényszék	311 586	www.birosag.hu
Országos Bírósági Hivatal	795-966	www.birosag.hu
Fejezeti kezelésű előirányzatok	329 189	